

וזהו חנוך צדיק היה וקל בדעתו לשוב להרשיע, בדעתו לבד היה יכול להשיב אחרים מלהרשיע, ולכן סילקו הקב"ה קודם זמנו, לפי שהיה קטרוגו שיע"ז שבדעתו משיב אחרים מלהרשיע, לא יהיה בחירה, שכולם ישובו באופן קל.

(כ"ק האדמו"ר מבראשון זצ"ל)

יש צדיק שמסתיר את צדקותו

הנמצא כזה איש אשר רוח אלקים בו (בראשית מא, לח). והקשה הרה"ק מרוז'ין זיע"א, הלא היו עוד צדיקים גדולים ומפורסמים בעולם כמו יצחק ויעקב אבינו, ומדוע נאמר ויוסף על יוסף שלא נמצא עוד איש כזה בעולם אשר רוח אלקים בו. ותיירץ שעד יעשין ידעו רק שצדיק היינו איש כזה שגם מבחוץ אפשר להכיר עליו ממועשיו הטובים ומהתנהגותו הזכה ודיבורו הנקי שהוא צדיק, ואילו יוסף הצדיק היה מסתלסל בשערו ומשמש בעיניו, ולא ראו עליו מבחוץ שצדיק וקדוש הוא - וכמו שטענו בו אחיו מחמת זה.

וזהו מה שאמר פרעה לעבדיו "הנמצא כזה איש", האם עוד ממצאו איש כזה שמבחוץ אי אפשר להכיר עליו שהוא צדיק, "אשר רוח אלקים בו", אבל באמת איש קדוש הוא, שיש בו רוח אלקים - "בו" דייקא, שניכר רק מבפנים ויודע היטב להסתירו.

לפעמים אריכות ימים של הצדיק היא רק להעביר דיבור לדורות הבאים

בפעם האחרונה שביקר הרה"ק רבי רפאל מבערשיד אצל הרה"ק מרוז'ין והיה זה לעת זקנותו, ביקש ממנו רבינו שיאמר לו איזה מאמר מרבו הרה"ק רבי פנחס עקארין. ואמר לו שרבו אמר שלכל מצוה יש לבוש, והלבוש של תפלה זה מקוה. ורבינו הפליא מאוד הדיבור ואמר: לפעמים נותנים לצדיק אריכות ימים בכדי שיוכל להעביר דיבור ששמע מצדיק מדור קודם, לצדיק שבדור שאח"כ.

(כ"ק האדמו"ר מפרסיסו שליט"א לרפ"ש)

השומע לצדיק אינו מפסיד
שמעתי שפעם אחת אמר אדמו"ר הס"ק מרוז'ין זיע"א, העיקר הוא אמונה באמת, ואפילו אם נראה לו לאדם שהצדיק אומר לו בהיפך מכפי שנראה לו שצריך להיות, אעפ"כ אם יש לו אמונה באמת ועושה כמו שאמר לו הצדיק יש לו ישועה. (כרם בית ישראל).

הסב"ק מרוז'ין לא הותיר אחריו ספרים אלא בנים

אמר מרן הרה"ק רבי ישראל מטשורטקוב: אדמו"ר מרוז'ין זיע"א אמר הא ששאר צדיקים הניחו ספרים לדורם, הנה הוא הניח לדור את בניו הק', (גני ישראל, ב"ר יצחק ישראל)

מעלת יום ההילולא

אבי זקני הרה"ק מסאדיגורה ז"ל אמר אשר ההילולא של הצדיק הוא כמו רגל, עליות העולמות וירידת השפע. (הרה"ק רבי מנחם נחום מביאן-טשורטקוב זיע"א תפארת מנחם).

הסתלקות הצדיקים

סחו אחריו ה' הוא האלקים", שהעיקר הוא שישוחו אחריו (מל"א יח, לט) "ה' הוא האלקים". (כתבי הרה"ק ר"י צבי ז"ל)

מחלוקת הצדיקים

לפעמים רואים אשר הצדיקים מדברים זה על זה, והוא רק למען שלא יתקנאו המלאכים בעבודת קדשם, על כן הצדיקים מקטרגים זה על זה, ובזמן שיש דין למטה אין דין למעלה. ומרן הרה"ק מרוז'ין המשייל משל נפלא: משל למלך אשר היה לו פרדס נאה ומיוחד, נטע כל מיני עצים אילני סרק ואילני מאכל, והגן היה מוקף יערות גדולות, ושום איש לא רצה לשמור לבדו את הגן מחמת פחד חיות רעות אשר היו בתוך היער הסמוך ונראה ומוקף לצדדי הגן. מה עשה המלך, העמיד שומרים מכל הצדדים, והשומרים צעקו תמיד זה כנגד זה בקול הברה, הוי, הוי, ושומר אחד כי שמע קול מצעקים הוי הוי, גם הוא צעק כמו כן נגדו, למען ישמע קולו. ואם איש זר ירצה לבוא בתוך הגן יפחד להיכנס לרמוס בגן המלך.

וא"כ כוונת השומרים הללו כמה לשם ה', לשמור את דרך עין החיים. אבל אנשים הפשוטים אשר ישמעו את קולם שזה צועק הוי וחבירו יענו בקול ג"כ כנגדו, המה ידמו כי השומרים האלו כמה מתנגדים זה לזה ואחד צועק נגד חבירו, אבל באמת לבם לשמים, ותרויהו צדיקי גבורי יגהו, וכולם הלא כוונתם הוא לשמור את גן המלך למען לא יבואו זרים לתוך הגן ולא יבואו פריצים ויחללוהו ח"ו.

אבל כאשר נסתלק שומר אחד ולא נשאר רק השומר השני, אזי בחנם צועק ויצעק הוי הוי, והוא באחד ומי ישיבונו, ואינם שומעים בקולו וכבר אינם מפחדים לשמוע בקול דברו. (י"א שריבו אמר דבריו אלו כשנסתלק האי צדיק הרה"ק מסאווראן זיע"א אשר לכאורה היה נראה כבעל פלוגתא של רבינו). (דברים ערבים השלם - מערכת רוז'ין, אות כז).

נתינת מעות לצדיקים - קבלה היא

פעם אחת כשהיה כ"ק מרן (הרה"ק רחמי"ל ממונגליצא) זלה"ה ברוז'ין, אמר אליו הרה"ק מרוז'ין זלה"ה, יודעים אתם פירוש הדבר מה שהעולם אומרים בלע"ז: 'גלאפעי דייע מאנדרע בערשוע'. אני אפרש לכם, השוטה אומר בלבו שהוא נותן להרבי שלו, אולם החכם יודע בטוב שהוא המקבל מהרבי שלו. (שיחות חיים)

הנתינה לצדיק כפי גודל הזכות שיש לנותן

שמעתי מהחסיד הנדיב הר' יואל הורנשטיין ע"ה, שמעו מחסיד אחד אשר שאל עצת אדמו"ר מרוז'ין זלה"ה אודות מסחר אחד, ואדמו"ר יען לו. והחסיד נסע ועשה את המסחר, ובמים מועטים הרויח סכום רב. ובא לרוז'ין ואמר לאדמו"ר: רבי, כמה אתן לכם? והשיב לו רבינו: שאני אומר כמה שיתנו לך כפי שפני יהודי זכות ליתן, כך הוא נותן לך. (תפארת ישראל - סלינגטור עמ' לד).

ג' מידות בנותנים מכספם לצדיק

אחד מהחפשים שאל את מרן הרה"ק מרוז'ין, הנה באונינו שמענו ובאותנו ספרו לנו, אשר תהלוכות הצדיקים הראשונים שהיו בדורות הקודמים, בשפל ישבו והתנהגו בעניות ובצמצום, וכעת רבינו סלל לו נתיב חדש לא שערם אבותינו, ביתו בניו לתלפיות ברוב פאר משכיות חמדה כאחד מרוזני ארץ, ובמרכבת צב כחורי ארץ.

והשיב לו מרן הרה"ק, הנה האנשים הבאים לקבל פני הצדיק ומעטרין אותו בזהבם יתפרדו לג' כותות, כת אחת הם החסידים ואנשי מעשה אשר קרבת אלקים יחפצו. כת הב'

סדר ההשתטחות על קבר הצדיק

וַיבֹא עַד חֲבֻרוֹן (ג. כב) פירש"י ז"ל: כלב לבדו הלך שם ונשתטח על קברי אבות וכו'. כתב הגה"ח רבי נתן נטע אבד"ק קאלבעיל: סיפר לי הרב ר' חיים ליבערזאהן מטשאנאביל, שקיבל מאביו הרב החסיד ר' ישעי' ז"ל שיש לו בקבלה מהרה"ק רבי שלמה מקארלין זיע"א שבאם באים על קבר אבותיו או על קבר של איזה צדיק, אז יעמוד על פתח בית החיים ויאמר קך: אולי הנפש של הצדיק שבאתי על קברו איננו כעת בקבר, אז אני אדליק נר בעת התפלה עבור הנשמה ראשונה שתגיד לאבותיו או להצדיק שבאתי אני פ"ב להתפלל על קברו, ואז ימהרו הנשמות - מכיון שכל אחת רצונה להתקדם את חבירתה - להודיע להצדיק שבאו להתפלל על קברו. (שמע שלמה)

נתיישב, וענה ואמר: מה מאד צדקו דבריו של הרה"ק רבי ברוך זל"ה, עכ"ל מה שאמרו חז"ל (מו"ק טז): על פסוק (שמואל ב' כג, ג) צדיק מושל ביראת אלהים, הקב"ה גזור והצדיק מבטל, נמצא כשיש בעולם צדיק שהוא מבטל גזרותיו, הצדיק הוא המנהיג את העולם, אבל ח"ו כשאין בעולם צדיק כזה, הקב"ה בעצמו הוא המנהיג ואין מוחה בידו. וזהו שאמר הרה"ק רבי או"ל לעולם שאתה בעצמך מנהיג. אבל מה עושה הקב"ה שדרכו להטיב לבירותיו, אם אין בעולם צדיק כזה שיוכל לבטל גזרותיו, הוא בעצמו מבטל, שהוא צדיקו של עולם.

וזהו פיל הפסוק (במדבר כג, ט) ההוא אמר ולא יעשה, היינו אם הקב"ה אומר וגזור גזירה ולא יעשה, שאין צדיק בעולם שיעשה הביטול, ודבר ולא יקימנה, שהוא רוצה שלא יקום, דבר, הוא בעצמו מדבר שלא יקימנה ומבטל הגזירה כנ"ל. (כרם ישראל)

הצדיק הנשגב אינו צריך להשתמש במופתים, רק לעיתים רחוקות בכדי לעזור לישראל

פעם אחת שאל איש אחד את הרה"ק רבי ישראל זצ"ל מרוז'ין, מדוע אין רואים אצלו מופתים כמו אצל שאר צדיקים. והשיב לו, הנה כל צדיק הולך בעולמות העליונים מעולם לעולם. ויש עולם אחד שנקרא עולם המופתים, ויש צדיקים שאינם כל כך חכמים, וכשבאים לעולם זה, חושבים בדעתם שאין עוד עולם יותר גדול מזה, והם נשארם שם, ובשלב זה הם מראים מופתים גדולים. אבל יש צדיקים שהם חכמים ויודעים שיש עוד עולמות יותר גבוהים מעולם המופתים, והולכים משם לעולמות העליונים, רק כשהשעה נצרכת הם יורדים לעולם המופת לעזור לישראל. ואני כאשר היית בן שש או בן שבע שנים היית בעולם המופת, והיית אז כבר חכם ולא נשארתי שם, והמשתכח לעולמות היותר גבוהים. (סיפורי נפלאות מגדולי ישראל; כרם בית ישראל)

העיקר הוא לא מופתים אלא רק 'יראת אלוקים'

הרה"ק מרוז'ין אמר: לפלא מה שמספרים הרבה מופתים מצדיקים, וכי מה יש בזה, הלא על אליהו הנביא הגם שהפליא במופתים נאמר (פיט אליהו הנביא, זמירות למוצש"ק) "איש

ככל שהצדיק עולה בעולמות ביום ההילולא כך הוא גם יורד להשפיע לדורות הנמוכים

בשם הרה"ק מרוז'ין זיע"א בענין זה של עלית הצדיקים אחר הסתלקותם. הנה איתא בגמרא (ברכות לד:): המלך כיון שכרע שוב אינו זוקף, ופרש"י כל מה שהוא גדול, ביותר צריך להכניע ולהשפיל עצמו, כמו כן בצדיקים אחר הסתלקותם בכל שנה הם עולים גבוה יותר, אבל אז הם מתכופפים עוד יותר להשפיע לתחתונים. (כ"ק האדמו"ר רבי אליעזר זוסא מסקולען זצ"ל)

בעבר כל ההשפעות לעולם הלכו דרך בני ישראל, ואילו היום הם הולכים בהיפך, מקודם לגויים

איש אחד שאל את מרן הסב"ק, מפני מה אתם צריכין לקבל מעות מאנשי שלומכם, הלא אתם משפיעים השפע, ולמה צריכין אתם ליתן כל השפעה ואח"כ לקבל מאנשי שלומכם, הלא יותר טוב לעכב לכם מה שאתם צריכים, ואח"כ ליתן להעולם. והשיב טוב שאלת וכן היא האמת, רק בזמן שבית המקדש היה קיים היה הולך ההשפעה בימין, והאומות העולם לא היו יונקים רק מתמצית ההשפעה, ומהתמצית ג"כ לא היו יכולים לינק והצריכו להקריב בעדם ע' פרים. ועכשיו בעוה"ר שנחרב בית המקדש וההשפעה הולכת משמאל, על כן מקבלים ההשפעה קודם אומות העולם, ואח"כ מקבלים רשעי ישראל, ואח"כ בינונים, ואח"כ חסידים, ואח"כ מגיע להצדיקים, כי כל מה שנתקרב יותר אל הקדושה נתרחק יותר מלקבל, והראיה מירושלים, כי יושביה צריכין לקבל מאנשי חוץ לארץ, והבן. (עירון קדישין תניינא).

ג' בחינות בהתקשרות לצדיקים

אמר מרן מרוז'ין: האנשים הזוכים להתדבק ב', הרי הם בג' בחינות: יש שזוכים להתדבק עמדי על ידי תורה ותפלה, ויש על ידי שנותנים לי כמון, ויש שמתדבקים בי על ידי שמתגלגלים - זי וואלגעריין זיך - אצלי, על דרך המצה שכשמגלגלין אותה אינה מחמצת. (כנסת ישראל)

שלא להיות בכעס על הצדיק

שמעתי מאדמו"ר הקוה"ט מביאן-טשורטקוב זלה"ה בשנת תרצ"ה כשהייתי בקודש ואמר לי בל"ק: יודע אתה שזוקני הרה"ק מרוז'ין אמר, כשהצדיק כונס על חסידו, לא יבהל מכך, העיקר הוא שהחסיד לא יכעס על הצדיק. (תפארת ישראל - סלינגטור).

עצה כנגד מחשבות זרות בתפילה

מרן הריז'נער זיע"א יעץ לאדם גדול שייציר לפניו צורת רבו ולא יפלו מחשבות זרות בתפלתו. ואמר לו האיש תינח כשהוא אצל רבו, אך מה יעשה בביתו. ויען לו הרה"ק: אצל רבו אין צריך לזה. (אור פינ צדיקים).

רבינו מפענח דבריו הסתומים של הרה"ק הרבי ר' ברוך ממעז'ב' זיע"א

הצדקת אדלי ע"ה בת הרה"ק רבי ברוך ממועזיבו זלה"ה באה פעם אחת לפני מרן הרה"ק מרוז'ין, וביקש ממנה להגיד לו איזה דיבור מאביה הרה"ק. וסיפרה לו, שפעם אחת באה לבית אביה ונכנסה להיכיל קדשו, ומצאה אותו שהוא הולך בחדרו אנה ואנה וצועק: רבש"ע אוי לו לעולם שאתה מנהיג שלו, ע"כ. בשמוע מרן הרה"ק את הדברים האלה נתרגש מאד, וישתומם כשעה חזא ונשתקע במחשבותיו, ואח"כ

מוסדות שטפנשט בארה"ק

ע"ש כ"ק מרנן האדמורי"ם משטפנשט זיע"א

רחוב מהרש"ל 13 בני ברק טלפון 03-579-03-03

התנועות וסעודת ההילולא קדישא במשנת הרה"ק זיע"א

ישאו מדברותיהם

הגה"צ רבי **יצחק אייזיק לנדא** שליט"א רב אב"ד בני ברק

הגה"צ רבי **נתן לנדמן** שליט"א רב אב"ד חולון

הגה"צ רבי **שרגא פייבל גרינפלד** שליט"א ממהאלוביץ
אורחינו הדגול

משפיע האמונה הנודע הרה"ג **מיכאל בוגנים** שליט"א

הגה"ח ר' **נפתלי פלינטנשטיין** שליט"א

בן כ"ק אדמו"ר **מקאפיטשניץ** שליט"א

הגה"צ רבי **יוסף צלר** שליט"א ראש ישיבת רוזין-סאדיגורה

הגה"ח ר' **גרשון לוצקין** שליט"א

נינו של הגאון האדיר רבי **גרשון לפידות** זצ"ל רב שכונת בית ישראל בירושלים
שנולד מברכתו של אותו צדיק רבינו משטפנשט זיע"א וממשפחת גדולי וותיקי
חסידי שטפנשט

שיח חסידים עם תלמידי הרה"ק **מריבניץ** והגה"ח ר' **משה ויס** (בטלן)

מגדולי תלמידי בעל ההילולא זיע"א

מקהלת 'קאפלע' תנעים בניגוני מלוא מלכא לכבודו של יום

הסעודה תתקיים במוצש"ק כ"א תמוז תשפ"ד בהיכל בית מדרשינו

בשעה: 22:45 רחוב מהרשל 13

לאחר הסעודה תצא הסעה לציון הקדוש

הם בעלי עבירות והחוטאים. והנה הצדיקים אשר כל מעשיהם בפלס ישקלו, יחלקו את המעות הבאים לידם לצורך פרנסתם ולצרכי מעשה המצות, את המעות אשר יקבלו מהחסידיים ויראי ה', יפזרו לצדקה ולצרכי מצוות טלית ותפילין וציצית וכדומה. המעות שיקבלו מהבע"ב יקחו להוצאות שלהם לצרכי ביתם ולפרנסתם. והמעות מכת הג' יוציאו לדברים שחוץ לצרכי גופם לקנות מרכבות וסוסים ובניית בתי חמדה. והנה בימים הראשונים אשר הבע"ב עבירות היו מעט מזער, לא אלא לדידי הצדיקים רק מעט מעות מכת הג', על כן לא היה ביכולתם להתנהג בגדולות ולקנות סוסים וכדומה, אבל עכשיו בעוה"ר שרבו בעלי העבירה מכת הג' ובאים גם הם אל הצדיק, ויש להם ממון הרבה, ומוכרחים להוציא המעות שלהם במותרות, בבתיים גדולים ובמרכבות וכדומה. (כסם ישראל, אוצר שיחות צדיקים)

ה'חיות' מה שמשגיגים אצל הצדיק מטיבה עמו בבואו לבית.

פעם שאל חסיד אחד את הרה"ק מרוז'ין, היות כי הוא נוסע לרוז'ין בחשק גדול, ולעתים נסיעתו כרוכה במסירות נפש ממש, ולבסוף גשול לצדיק אינו מרגיש שום חיות, אלא כמו משהי כן נשאר. ונענה לו הרה"ק על פי משל: פעם היה אחד צמא מאד למים, ורץ לבאר ולא הביא אתו כל, חזר ורץ לביתו ולקח כלי ובא שוב אל הבאר, ושאל עם הדלי הגדול, ורצה לשפוך אל הכלי שהביא עמו מבייתו, וראה שהכלי שהביא עמו מלוכלך מאד, הניח את הדלי עד שרחץ וניקה את הכלי, וקיבל מי הדלי בכלי, אבל עדיין לא היה יכול לשתות מפני המון העם הדוחקים וטורדים אותו, מה עשה בא לביתו ונח מעט, והתיישב בדעתו ושתה במתינות והחיה את נפשו מאד. והנמשל הוא פשוט, שהעיקר הוא הנסיעה לצדיק ולהדבק בו, ובכל עת מביא עמו כלי ורוחץ ומנקה את הכלי מכל שחץ וזוהמא, וכשבא לביתו ומתיישב בדעתו, רק אז הוא נהנה ומרגיש ומחיה את נפשו ממה שאב מהצדיק המשפיע לו תמיד. (מכבי רמ"א פישמן)

הכל תלוי ברצון

אדמו"ר הרה"ק רבי ישראל זצוק"ל מבאיאן - לייפציג שח פעם: כי חסידים מעיר פטרבורג התאוננו לפני הסבא קדישא מרוז'ין ז"ע, שקשה להם מאד הנסיעה אליו. ענה להם הסבא קדישא בלשון קדשו: 'אזי מע וויל פארט מען, און אז מע פארט קומט מען, און אז מע קומט פועל'ט מען'. [=אם רוצים נוסעים, וכשנוסעים מגיעים, וכשמגיעים אפשר לפעול]. (מכונת הרועים, עמ' פג).

משל נפלא למי שמתעצל מלבווא אל הצדיק

איש אחד מהמסתופפים בצל קודש הרה"ק מרוז'ין שהיה נוסע אליו תמיד, ולימים מטרדת עסקיו פסק מלנסוע במשך זמן רב, והתחיל שמש הצלחתו לשקוע, וירד מאד, ובהצר לו נסע אל אדמו"ר שיתפלל עבורו להרמת קרנו. וכאשר בא לפני כן והתנצל לפניו, סיפר לו מרן מעשה, שהיו שני אחים דרים בכפר בקרעטשביץ [בית מרוח] אחת. ונתעורר ביניהם מריבה ופירוד לבבות. וימים עשה אחד מהאחים חתונה לאחד מילדיו, ובליל הנישואין עשה סעודה בכלי זמר ומחולות וריקודין כנהוג, והאח השני שהיה ברוגז עמו, הלך ופשט את בגדיו וישבב עצמו במטה ויכסה עצמו בשמיכה על ראשו כדי שלא יראה שמחת אחיו. והיה שמה 'בעטליר' [הלך ענן] אחד שהיה מומחה לפרוט על הכינוי, ונענה ואמר לבעל השמחה, אם תתן לי מדה יי"ש, אראה לך שאחין השוכב במטה יבוא בתוך השמחים וירקד לבוש עם החלוק לבד. ויתן לו בעל השמחה מדה נכונה יי"ש, והבעטליר פרט על הכינוי שלו זמר נעים כל כך אשר עורר את אחיו השוכב, וקפץ מעל מטתו ובא אל בית השמחה, ורקד עם החלוק לבד, וקרא אליו הבעטליר ואמר משה'קא משה'קא עתה הן מרקד עלי מכנסים, טוב היה לך שלא היית ברוגז עם אחין, והיית מרקד עם המכנסים. והבן. (בית ישראל)

טוב לדבר מצדיקים בכל עת ובכל שעה

אמר: העולם אומרים כשמדברים במוצש"ק מהבעש"ט היא סגולה לפרנסה, וכשמדברים מהרה"ק ר' זוסיא ז"ע מיראזין הרה"ק ר' אלימלך ז"ע, מאחד מהם היא סגולה ליר"ש, ומאחד מהם סגולה לבנים. ואני אומר, כי לאו דוקא מהצדיקים הנ"ל, ולא דוקא במוצש"ק, ולא דוקא להני מילי הנ"ל. [פ' מכל הצדיקים ובכל זמן שמדברים מהם הוא סגולה לכל דבר]. (בית ישראל)

כל עוד הצדיק נלחם ביצרו ילכו הוא להשפיע על העולם

הרה"ק רבי משה מקאברין ז"ע אמר בשם הריזנינער ז"ע על מאמר הוהר (ח"א פג, ח"ג קצג): שאמר התלמידים על רשב"י ו' כד תסתלק מעלמא וכו'. והקשה איזה דרך ארץ הוא לומר לרבו ו' כשתמות. ופירש שאין הכוונה על מיתתו, אלא שהצדיק כל זמן שיש לו עדיין לעשות לעצמו, שצריך ללחום ביצרו, יכולים התלמידים לקבל ולינק ממנו ביותר, משא"כ שנתעלה למעלה מהעולם, קשה לתלמידיו לקבל ולינק ממנו. וזה שאמרו ו' כד תסתלק מעלמא, ר"ל שיתעלה כל כך עד שאין לו שום צירוף ושייכות עם העולם.

(מכבי ר' משה מידנר, אות התצ"ב).

הצדיק עוסק בגשמיות למען קיום העולם והרשע רק בשביל ההנאה

מרן הס"ק מרוז'ין ז"ע ענה פעם למשכיל כאוולתו, ששאלו מדוע תתנשאו מעל כל קהל ישראל, הרי גם אתם הצדיקים עוסקים כמנון בעניני עוה"ז, ומדוע תקראו לעצמכם צדיקים. ענהו הס"ק ואוולתו ואמר: אנו בכל עשיית גשמית עומד נגד עיני המטרה לה רצוננו לפעול בזה, ולכן אין לנו ברירה אלא לעסוק בעניני העולם שהוא מטבע בריאת הש"ת בקיום עולמו, ורק באופן זה יש לנו האפשרות להגיע למטרותינו וממנו ניקח לעבוד את ה', אבל אתם כל מטרותכם הוא רק ההנאה הגשמית של שעת ההנאה, ושום מטרה אינו עומד נגד עיניכם בשעת מילוי תאוותכם.

(מריבה חיים)

צדיק הדור הוא מי שבמס"נ ילכו על עצמו את מידת הדין

הרה"ק עטרת ישראל מרוז'ין זצוק"ל אמר ז"ל: אי אפשר להאדם לבוא לבחי' צדיק הדור רק ע"י שמוסר נפשו עבור ישראל, ומקבל על עצמו כל הדינים הנמתיים עליהם. וכמו שאמר הרה"ק מו"ה ברוך ממניצ'ה ז"ל, אך טוב לישראל אלקים לברי לבב (תהלים עג, א), פירוש שלישראל תתן אך טוב, ו'אלקים' היינו אם ח"ו יתעורר מדת הדין, 'לברי לבב' יחול על ראשי ועל ראש אחי [היינו, הוא הרה"ק רבי אפרים מסדילקוב בעל הדג'ל' מתנה אפרים]. (לישרים תהלה - מקדש שלך)

סגולת הזכרת שם ה'צדיק' האמיתי היא עצמה פדיון נפש

פעם אחת שח רבינו הק' רבי מנחם נחום משטפנשט ז"ע אודות אחד שהיה צריך לישועה מסוימת, ורבינו אמר לו כי עצם הזכרת שמו של הצדיק אמת היא פדיון נפש והרחיב רבינו דבריו וביאר כך: אני אומר, לעבד אברהם שאמר 'עבד אברהם אנוכי' - בזה שהזכיר את שם של הצדיק האמיתי, זה היה הפדיון נפש.

(מילין סתימן - כ"ב)

צדיק יסוד עולם

כתב הרה"ק מרדומסק ז"ע: שמעתי מאדמו"ר הרבי אברהם יעקב זצ"ל מסאדיגורה שאמר שההבדל בין רבינו הרה"ק רבי הירש מרימינוב ובין שאר צדיקי דורו היה זה, שהרבי ר' הירש היה 'צדיק יסוד עולם', ואח"כ שמעתי בשם הרה"ק רבי מנחם נחום זצ"ל ששטפנשט שאמר, שצדיק שנועד את הש"ת לא רק בליבו וראשו, אלא בכל רמ"ח אבריו ושס"ה גידיו נקרא 'צדיק יסוד עולם'. ('עטרת שלמה' - הרה"ק רבי שלמה מרדומסק)

העת הרצויה לסיפורי צדיקים

רבינו הרה"ק רבי מנחם נחום זצ"ל משטפנשט היה אומר כי לספר מאמר אחד מהצדיק בבוקר הוא חשוב כמו לימוד דף מה' זוהר הק"י, שני מאמרים חשוב כמו שני דפים 'זוהר', ג' מאמרים איז גיט און גיט.

ובפעם אחרת אמר: לספר מאמר מהצדיק בלילה קודם השכיבה, חשוב כמו קריאת שמע, ב' מאמרים חשוב כמו ק"ש גדולה [ק"ש של האר"י], ג' מאמרים איז גיט און גיט.

כסבורים אתם שצריכים דווקא לספר אחד לחבירו, לא כן, רק כמו 'קריאת שמע' התאמת בינו לבין קונו, כמו"כ סיפור מהצדיקים יכול להיות בינו לבין קונו.

(בית ישראל - חזון נחום)

להלל את הש"ת ולהלל הצדיקים - היינו הך

מקבילות הלולאות אשה אל אחותה (שמות כו, ה), פ"א בבוקר קודם תתפלה הפליג הסב"ק מרוז'ין בס'פורי מעשיות ובשבחי צדיקים וקדושים עד שנתאחר מאד בזמן תפלה, והפסיק ואמר הנה כבר עבר זמן תפלה ואנכי לא התפללתי, אכן מה הפרש וחילוק יש בין 'הללו עבדי ה' ובין 'הללו שם ה', ואולי יאמר אחד שיש שום חילוק והפרש, הלא מקרא מלא דיבר הכתוב 'מקבילות הלולאות' ששונים המה.

הצדיק לוקח מהחומר את ה'תעוררות התשובה' וחסידו לעת מצוא

רבינו הרה"ק רבי מנחם נחום זצ"ל משטפנשט דבר בקדשו ואמר: ההבדל שיש בינינו לשאר צדיקים, כי אצלנו כאשר נתעורר בלב אחד מאנשינו לבוא אלינו, מפשפש במעשיו קודם הנסיעה, שצריך לבוא לפני הצדיק שמכיר במעשיו. וכאשר בא אצלנו אנו לוקחים ממנו את כל התעוררות הנ"ל שהיה לו ונשאר בלא כלום, ואח"כ כשבא לביתו מתיישב בדעתו, מה זאת היתה לו אשר בהיותו אצל הצדיק, נתבלט ממנו התעוררות התשובה שהיה לו מקודם. אין זאת רק מוחמת לא תיקן מעשיו כראוי ומכין עצמו עתה ביתר שאת ועוז בהתעוררות תשובה ובא לפני הצדיק עוד הפעם ולקחין ממנו גם זאת כנ"ל, ובא לביתו ומתיישב עוד פעם כנ"ל, כן היא המידה שמתנהגין עמו כל ימי חייו. רק אמיתי: מתוודין לו את הרהורי התשובה הנ"ל, שעה אחת לפני פטירתו.

(בית ישראל חזון נחום)

ההבדל בין הצדיק ליהודי הפשוט: קבלת עול מלכות שמים בכל עת

רבינו הרה"ק רבי מנחם נחום זצ"ל משטפנשט היה אומר: יהודי חייב בכל יום בכל שעה ובכל רגע לקבל על עצמו עול מלכות שמים, ההבדל הוא רק שהצדיק חייב להשמר שלא ישכח מהקב"ה אפילו רגע, והאדם הפשוט חייב להתכונן במשך כל המעט-לעת שלכל הפחות יזכר פעם אחת מהקב"ה.

(מילין סתימן - ע"ח)

העצה כנגד הקרירות באמונה ובאידישקייט באחרית הימים

החסיד הישש המופלג מוה"ר צבי הירש גרשון ז"ל סיפר, שנסע לכ"ק אדמו"ר קוה"ק גאון ישראל זצוק"ל מרוז'ין בעת קבעו משכנו בעיר סאדיגורא יע"א, ובבואו לפני הוד קדשו לקבל ברכת הפרידה לנסוע לביתו, אמר ר' צבי גרשון לאדמו"ר קוה"ק מרוז'ין, מי יודע אם אוכה עוד הפעם לחזות את פני קדשכם בחיים חיותי, לכן בבקשה מכם רבינו הגידו נא לי איזה דיבור טוב עש זאל מיר ניצען אוף אייביג [=שיהיה לי לתועלת תמיד]. והנה האיש הנ"ל ה' סבור שהה"ק יאמר לו שיבא למחר כי חשב שצריך ישוב הדעת לומר דברים לקים כמובן, אבל הרה"ק השיב לו מיד, ענה ואמר הנה אומר לכם דברים טובים שיהיה לכם לתועלת תמיד. ופתח ואמר, הנה קודם ביאת גואל צדק תהיה כל ה'יהדות' [אידישקייט] תלויה על שעה אחת, ותהיה העצה להתאסף יחדיו בכל שבת קודש, ויספרו ממעלת הצדיקים זהו לחיזוק האמונה. וזהו מרומז בספוק 'האספו ואגידה לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים', 'האספו' עשו לכם אסיפה, הפועל יוצא מזה 'את אשר יקרא אתכם באחרית הימים', 'יקרא' לשון קרה וצונן, מה יקרא אתכם באחרית הימים כנ"ל, והאסיפה והאגודה שלכם תהיה תרופה לזה. וסיום הה"ק אני מתנה עמכם ג' תנאים, א. שתקיימו זאת, ב. שתזכרו זאת תמיד. ג. שתספרו זאת לאחרים.

בנוסח אחר מעט:

הסופר שכתב את ה'באר מים חיים' היה פעם אצל הרוזנינער ז"ע - כתיבת ה'באר מים חיים' היתה עבודה קשה, כי הבאר מים חיים היה אומר והוא היה כותב, ולפעמים היה מעיר משנתו ומצוהו לכתוב - והמנהג ברוז'ין היה שרבי שלום יוסף בנו של הרוזנינער היה סובב בין הבאים להסתכל בפני כל אחד ואחד, וכשראה את הסופר הנ"ל הוטב בעיניו. וסיפר להרוזנינער, ואמר לו שינסך אליו, והיה שם כל השבת.

אחר השבת אמר לו הסופר שיתן לו איזה מזכרת. ונענה הרוזנינער, עם ישראל במצרים היו במ"ט שערי טומאה, אם הם היו נכנסים לשער הנו"ן לא היו יכולים לצאת, שער הנ' הוא אפיקורסות, היום אנו אוזנים במדרגה זו. העצה היא לדבר בגדולת הצדיקים, אפילו מאיתנו, אפילו מאיתנו, אפילו מאיתנו.

(סיפור מן הרמ"ח עמ' רלה)

במעט שנים תיקן את הכל המוטל עליו

הנה זאת חקרנוה, וכן הוא בזה הנפטר הרב הצדיק המפורסם זצלה"ה קדוש מבטן הרב רבי שלום יוסף בן הבכור לעטרת תפארת ישראל הקדוש מרוז'ין זצלה"ה, אשר שמענוהו ומכנן הארץ מיימות שמענו לו יסודו מהררי קודש וקדוש מבטן, דבוק מילדותו בדביקות ה' בכל עת ורגע אף בדברי הכרחים לגשמי הצורך לעולם, מצד מחשבות ליבו הטהור היה רק בלתי לה' לבדו, בודא סיבת סילוקו מן העולם במוטע ימים ושנים היה רק לאשר הקב"ה יודע עונתן של צדיקים, ובמעט שנים תיקן את הכל המוטל עליו מה שלא יגע תלמיד ותיק למאה שנים, ולכן יבוא שלום בעונתו במקום עונותו, וינוח על משכבו.

(אבל ככל, להגאון רבי אברהם תאומים)

סגולות מלכים

ילקוט סגולות לימי השנה מלוטק מפי גאונים קדמונים ומקורות נאמנים מתוך מפעל "סגולות מלכים" (בכת"י) הלא המה סגולות אשר יסודתם בהררי קודש, והוא כשולחן הערוך לסגולות מסודר לפי ימי וחודשי השנה דבר יום ביומו

מאוצרות הרב **אברהם יעקב שלמון שליט"א**
רב קהל שטפנשט

סגולות כסא של אליהו הנביא

והיתה לו ולזרעו אחריו ברית כהנת עולם (כה, ג)

אוכל לסבול בעל עבירה, הנה עי"ז הבטיחו הש"י לכפר על כל בני ישראל העומדים בברית. (בני יששכר תשרי מאמר ד אות ז)

איך נמצא בכמה בריתות יחד

וההיקש בזה באליהו ז"ל אשר נמצא בכל ברית מילה הנעשה בישראל, ומה יעשה והוא עם מפורד ומפורד, ובעת אחת ימולו רבים, אלה במזרח העולם ואלה במערבו. אך בזה יתכן כי הדבר הרוחני מתרבה ולא נקצץ חלילה, וקל חומר גבי שכניה.

(אלשיך בראשית ב, 1)

אליהו מגיע בכל מצוה

אליהו נקרא מלאך הברית. (עי' מגלה עמוקות פ' פינחס), ולכן הוא בכל ברית מילה ושמה בזה המצוה ונטול אותה ומביא אותה למעלה לפני הבורא ואומר ראה המצוה שבניך עושים. ואמרו (ויק"ר כ, ט) שנדב ואביהו מתו על שלא נשאו נשים, ולכן נתעברו נשמתן בנשמת אליהו שהוא פנחס, ושלשתם הם על ברית מילה ומעידים על המצוה הזאת. וזה הוא שאנו מתפללים אנה' הושיעה נא (קיה, כה), אנה' הוא ר"ת אליהו נדב אביהו כידוע (ליקו"ת להארי"ל תהלים שם), כלומר ששלשתם מתפללים הושיעה נא בזכות המצוה הזאת שישאל עושים. וכן בכל מצוה ומצוה שישאל עושים לוקח אליהו ומבשר למעלה, ולכן נקרא איש בושר שלום (בזכר "אליהו הנביא" למוצש"ק), היינו שבמשר למעלה המצוה שישאל עושים.

בסנדק שאינו הגון אליהו הנביא בעצמו הסנדק

פעם אחת כיבד את החי' הרי"מ ז"ע אברך אחד מווארשא בסנדקאות וכשבא ביום הברית מילה לא רצה חותנו של האברך שה' מתנגד רק שהוא רוצה להיות סנדק ולא נתן בשום אופן להתרצות שהחי' הרי"מ יהי' סנדק, והאברך הנ"ל הי' לו עגמת נפש, והלך אל החי' הרי"מ לספר לו צרת נפשו, והשיבו לו הרי"מ אל תצער כלל וכלל שבודאי יהי' אליהו הנביא בעצמו סנדק, שבאמת אליהו בא אל כל ברית מילה והוא רוצה לקחת את הסנדקאות רק כשאליו רואה תלמיד חכם וירא שמים האלט שוין דאס קינד טרעט ער איהם אב די מצוה, אבל אל כן בנידון דידן כשיהי' חונתן סנדק בודאי לא יעזוב אליהו הנביא ז"ל נאר ער ויורד האבין סנדקאות והניח דעתו של האברך.

(שיח שרפי קודש מילה אות ג)

סגולה לעשירות

סגולה גדולה להצלחה להיות זהיר במצות כסא אליהו להיות סנדק תמיד שהוא דבר גדול ועל ידי זה יזכה להיות עשיר.

(אות ברית קודש עמוד 196)

השארית הכסא ג' ימים

ונוהגין להניח הכסא הזה שלשה ימים אחר המילה, וכן יסד הפייט בשלמוניות למילה יען קנא לעדי בקנאתך ושנית על עזבו תורתך, כסאו לעדות מוכן לעדתך ערוכים הכסאות שלשה ימים כו'.

(מטה משה חלק שביעי עניני מילה סי' ז)

לבקש רחמים על התינוק ועל אמו

הטעם שצריכים לעמוד הכסאות ג' ימים אחר המילה כדי שיראה הצבוע ויבקש רחמים על התינוק ועל אמו.

(קונטרס קין לצבי בשם ספר בנינו גרשון)

א' י"ט] קנא קנאתי לה' כי עברו ברייתך בית ישראל א"ל הקב"ה חייך שאין עושין ברית מילה עד שתראה בעיניך מכאן התקינו חכמים לעשות כסא לאליהו שהוא נקרא מלאך הברית.

ונוהגין לעשות כסא לאליהו, שנקרא מלאך הברית, וכשמניחו יאמרו בפיו שהוא כסא אליהו.

סנדק אדם כשר כדי שיבא אליהו וישב אצלו וצריך לחפש אחר יהודי כשר לעשותו סנדק שהוא הבעל ברית, כדי שיבא אליהו ז"ל וישב על הקתדרא מכסה במעיל אצל בעל ברית.

(ש"ע ע"ד סימן רסה סעיף א')

הושבת הולד על כסא אליהו כדי שיברכהו אליהו

מה שנהגו לתקן ב' קתדראות לברית המילה, לפי שאחת מתוקן לאליהו, ויען שמושיבין עליה הולד כדי שיברכהו אליהו.

(הרוקח הלכות שבת סי' ק"ג)

*

המכין לכסא של אליהו בקדושה ובטהרה ומוזמניו בפיו, יזכה להארת פניו, ואי איהו לא חזי מוליה שברקיע יחזי, כאשר הודענו למעלה מהו המזל הלו.

(מעבר ימ"ד פ"ה, ד"ב אהרן ברכיה ממוזמניו ז"ל כ"ה תמוז תצ"ט)

*

ונוהגים לשים הכסא של אליהו בצד צפון בין מזרח למערב, לפי שהמילה היא כעולה, ועולה שחטיטה בצפון.

(זכר הברית סי' ב' אות ה')

כפרת עונות לכל המשתתפים בברית מילה

נאמר לי משם קדוש ישראל ה"ה הרב הקדוש מה"ר שלמה מקארלין זצלה"ה ה"ד, שאמר בשם המדרש, בשעה שאמר הקב"ה לאליהו שיצטרך להיות בכל ברית מילה שבישראל אמר אליהו אתה ידעת שאני מקנא לשמך ית', הנה אם יהיה הבעל ברית בעל עבירה לא אוכל לסבול להיות שם, והבטיחו השי"ת שיכפר להבעל ברית ואז יהיה ריקן מעבירות, והשיב עוד אפשר יהיה המוהל בעל עבירה, הבטיחו השי"ת שיכפר גם לו, השיב עוד אפשר יהיו הקהל העומדים שם בעלי עבירות ולא אוכל לסבול, הבטיחו השי"ת שיכפר לכל הקהל, כן שמעתי שיצאו הדברים מפי הקדוש הנ"ל.

(אגרא דפרקא אות קמו)

תחת אשר קנא לאלוקיו - לכן - ויכפר על בני ישראל

והנה לשמע אוזן שמעתי שיש מדרש חז"ל (עפ"י הדברים שאמרו בזהר על שאליהו אמר קנא קנאתי וכו' כי עזבו ברייתך וכו' [מ"א י"ט ז], אמר לו הקב"ה על שאמר עזבו ברייתך יצטרך הוא להיות אצל כל ברית מילה ויבא להעיד שישאל שומרים הברית, והנה שמעתי שיש באיזה מדרש) שאמר אליהו, רבש"ע כיון שמדתי שאני מקנא ולא אוכל לסבול חטא ועון פן יהיה אבי הבן המכניס לברית בעל עבירה ולא אוכל לסבול, והשיב לו הקב"ה הנה אכפר לו עונותיו, ואמר עוד פן יהיו הבעל ברית והמוהל בעלי עבירות, והשיב השי"ת אכפר להם גם כן, ואמר עוד פן יהיו העומדים שם בעלי עבירות, והשיב השי"ת שיכפר לכל העומדים בברית, כך שמעתי שיש באיזה מדרש ולא ראיתי, אבל ראיתי בספר אחד כתב ג"כ ששמע בשם המדרש שכל העומדים אצל כסא של אליהו מתכפרין עונותיו, ולפי הדברים הנ"ל פירשתי בפרשת פינחס (הוא אליהו) תחת אשר קנא לאלוקיו, (על ידי זה) ויכפר על בני ישראל, שאמר להשי"ת הנה מדתי מדת קנאה לאלקים ולא

המקור שאליהו הנביא מגיע לכל ברית מילה

וכך היו ישראל נהוגים למוול עד שנחלקו לשני ממלכות ומלכות אפרים נמנעה מהם ברית מילה, ועמד אליהו זכור לטוב וקנא קנאה גדולה, ונשבע לשמים שלא להוריד טל ומטר על הארץ, ושמעה אויבול ובקשה להרוג אותו, ועמד אליהו והיה מתפלל לפני הבה"ה, ואמ' לו בה"ה אליהו טוב אתה מאבותיך, ברח, עשו בקש להרוג את יעקב וברח מלפניו וכו', למד שכל הבורח נמלט, ועמד אליהו ז"ל וברח לו להר חורב שנ' ויקם ויאכל וישתה, ושם נגלה לו הבה"ה, אמר לו מה לך פה אליהו, קנא קנאתי, אמ' לו לעולם אתה מקנא קנאת בשטים על גלוי עריות שנ' פנתם בן אלעזר בן אהרן הכהן, וכאן קנאת, חייך שאין עושין ברית מילה עד שאתה רואה בעיניך, מכאן התקינו חכמים לעשות כסא אחד מכובד למלאך הברית שנקרא אליהו ז"ל מלאך הברית, שנ' ומלאך הברית אשר אתם חפצים.

(פרקי דרבי אליעזר פרק כח)

צריך לומר בפה זה הכסא של אליהו

פקודא שביעאה, למגור לתמניא יומין ולאעברא וזהמא דערלתא וכו', ועוף יעופף על הארץ, דא אליהו דטאס כל עלמא בארבע טאסין, למהוי תמן בההוא גזירו דקיימא קדישא, ואצטרך לתקנא ליה כורסייא, ולאדכרא בכומיה דא כרסייא דאליהו, ואי לאו לא שארי תמן.

[תרגום: מצוה שביעית - למוול לשמנה ימים ולהעביר את זממת הערלה וכו' ועוף יעופף על הארץ זה אליהו שטס את כל העולם בארבע טיסות להיות שם באותה המילה של ברית הקדש. וצריך לסדר לו כסא, ולהוכיז בפיו זה הכסא של אליהו. ואם לאו אינו שורה שם].

(וזהר ה"א ג' ע"א)

אליהו הנביא מעיד שישראל מקיימים ברית מילה

תו אמר רבי אבא, בזמנא דבר נש אסיק בריה לאעליה להאי ברית, קרי קב"ה לפמליא דליה ואמר, חמו מאי בריה עבדית בעלמא, ביה שעתא אוזמןן (ליה) אליהו, וטאס עלמא בד' טאסין ואוזמןן תמן, ועל דא תנינן דבעי בר נש לתקנא כרסייא אחרא ליקרא דליה, ויימא דא כרסייא דאליהו, ואי לאו לא שרי תמן והוא סליק וחסהדי קמי קב"ה. תא חזי בקדמייתא כתיב, (מ"א י"ט ט) מה לך פה אליהו וגו', וכתוב קנא קנאתי ליהו"ה (אלה"ה צבאות) כי עזבו ברייתך בני ישראל וגו', א"ל חייך, בכל אתר דהאי רשימא קדישא ירשמון ליה בני בבשרהון, אנת תזדמן תמן, ופומא דאסהדי דישאל עזבו, הוא יסהדי דישאל מקיימין האי קיימא.

[תרגום: עוד אמר רבי אבא, בזמן שהאדם מעלה את בנו להכניסו לברית הזו, קורא הקדוש ברוך הוא לפמליא שלו ואומר, ראו איזו בריה עשיתי בעולם! באותה השעה מזדמן (לו) אליהו, וטס את העולם בארבע טיסות ומזדמן לשם, ועל זה שנינו שצריך אדם לתקן כסא אחר לכבודו, ויאמר: זה הכסא של אליהו. ואם לא, אינו שורה שם. והוא עולה ומעיד לפני הקדוש ברוך הוא, בא ראה, בראשונה כתוב (מלכים א י"ט) מה לך פה אליהו וגו', וכתוב קנא קנאתי לה' אלהי צבאות כי עזבו ברייתך בני ישראל וגו'. אמר לו, חייך, שבכל מקום שהרשם הקדוש הזה ירשמו אותו בני בבשרם, אתה תזדמן לשם, והפה שהעיד שישאל עזבו, הוא יעיד שישאל מקיימים את הברית הזו. והרי שנינו, על מה נענש אליהו לפני הקדוש ברוך הוא? על שאמר לשון הרע על בנינו.]

(וזהר ה"א צ"ג ע"א)

אליהו מלאך הברית

ונוהגין ע"פ המדרש לעשות כסא לאליהו על שאמר [מלכים

הילולא דצדיקי

יומא דריגלא

בענין מהו המעלה במה שנאספים כאחד ביום ההילולא, איתא מרבינו אדמו"ר הזקן מסאדיגורא, שהז"ל אמרו (יבמות צז.) 'כל תלמיד חכם שאומרים דבר שמועה מפיו בעולם הזה, שפתותיו דובבות בקבר', ומבואר בתוס' שהשפתים דובבות כפשוטו, וכן מפרש במהרש"א שאין זה רק בחי' שפתים ובחינת דובבות, אלא הרי זה שפתותיו דובבות בקבר כפשוטו, שאף שהגוף נרקב, אבל יש דק מן הדק שנשאר, והרי זה מתנוועע בקבר.

והקשה הרה"ק מסאדיגורא, מהו הענין במה ששפתותיו דובבות בקבר ממש ולא בגן עדן, ואמר לבאר, שהנה בשמים בודאי שיש מדרגות רמות עד מאד, אבל אין להם למעלה התענוג הרוחני של לימוד התורה כמו שיש בעולם הזה, אבל כשאומרים דבר תורה בשם הצדיק בעולם הזה, אוי שפתותיו דובבות בקבר, שהרי זה נחשב כאילו הוא לומד תורה בעולם הזה, והרי זה חשוב הרבה יותר מהתורה שהוא לומד בגן עדן, וזהו המתנה שנותנים לכבוד

פנו דרך לבני יחידי הקדוש!

חאטין - עיירת גבול בין רוסיה לאוסטריה - במקום נערכה 'החתונה הגדולה' בה נשא הרה"ק ה"פחד יצחק" מבאיאן בנו של האדמו"ר הזקן מסאדיגורא את הצדקנית מרת מלכה, בתו של הצדיק רבי יוחנן מראחמסטריווקא זי"ע, השתתפו רבבות מיישראל חסידים ואנשי מעשה, והדווקא היה רב. רבינו הקדוש רבי מנחם נחום משטפנשט ישב במקום כבוד, למעלה על בימת המכובדים, בחברת גדולי וצדיקי עולם. והנה הבחין ממקומו בבנו, רבי אברהם-מתתיהו, - שהיה אז כבן תשע-עשרה שנים, - המנסה לפלס לו דרך בין ההמון ולהתקדם לעבר שולחן המכובדים, כדי למוסר ברכתו למחותנים. הדבר עלה לו במאמצים מרובים, והוא לא הצליח להתקרב. עמד אביו, האדמו"ר משטפנשט, והכריז: "פנו דרך לבני יחידי הקדוש!"

דוד הכלה, זקן הצדיקים הרה"ק רבי אהרן מטשרנוביל, ישב אז בראש השולחן. בשמעו את ההכרזה פנה אל רבינו הק' משטפנשט ושאל אותו:

"מי הוא זה הבן יחיד הקדוש?"

ותוך כדי דיבור נשא רבי אהרן עינו והביט בעינים חודרות ברבי אברהם-מתתיהו הצעיר שהצליח סוף-סוף להדחק בין האנשים ועמד סמוך לשולחן. הנוכחים בקרבת מקום שמעו אותו אומר בקול מרוגש, בנימה של אישור: "אה, אה, אה", ולפי ארשת פניו ניכר היה, שנחה עליו דעתו והוא מסכים עם הדברים.

(מפי הגה"ח רבי בנימין רחמן זצ"ל רב דחוג בית רח"ו וממדולי מעתיקי שמעוהת)

ארבעים יום על הציון הק'

מספר הגה"ח מגיד מישרים המשפיע רבי נחמן בירמין שליט"א: ברצוני לספר עובדה ממונה רואים בחוש איך שפועלים ישועות אצל הציון הק': אמי הרבנית הצדקנית מלעלוב ע"ה, אשר מי יוכל לפרסם גודל צדקותה ותמימותה, החליטה לבוא ולהתפלל ארבעים יום על ציון רבינו משטפנשט, ביום הארבעים פעלה ישועה שלא כדרך הטבע ממש!!!! - היא הלכה בערב שבת ובמוצאי שבת - וראו שם בענין שהתפללה עליו ישועה מעל לדרך הטבע.

עוד הוא מספר כי באחת השנים פנה אליו אחד מידידיו מארה"ב והשיח את ליבו על בנו החבור שהתרחק מדרך הישר, והציע להוריו שישכרו אחד שיתפלל ארבעים יום בציון הק' של רבינו על החבור, ואכן ראו שם ישועה גדולה, ששב לדרך הישר ובה' נתיים כבר נשא אשה והקים בית נאמן בישראל.

לימים נתבקש שוב לחזור על הפעולה-סגולה עבור נערה שהתרחקה מדרך הישר, ואכן עשה זאת עבורה ארבעים יום, וביום שני זה נמרו הארבעים יום, וגם שם רואים התחלה של ישועה, ועדיין צריכים לגמר הישועה, אבל ראו שם כבר ישועות גדולות.

הצדיק מכיר טובה למתכנסים לכבודו

האמת יש לומר שהצדיק משטפנשט מכיר לנו טובה על מה שאנו נאספים לכבודו, שהרי ידוע מה שכתב הגה"ק בעל התינאי קדישא שכאשר עשרה מבני ישראל יושבים כאחד אפילו מלאך ושרף אינו יכול לשהות במחיצתם, והרי כשנאספים לכבודו של הצדיק נמצא הצדיק בין הנאספים, ובוודאי שהוא מכיר לנו טובה על מה שהוא יכול להיות בין יהודים.

הנערה, וכאשר שב לביתו סיפר מה שהיה, שהרבי שאל מי חימם את המקוה, וספרה הנערה בתומה שהיא חממה את המקוה, וביקש אביה שילכו לרבי, אבל בני בית חששו, מי יודע שמה יהיה איזה קפיאד מהצדיק, ואמר אביה, עלי יהיו כל הקפידות.

הנערה באה לפני הרבי עם אביה ואמה, ואמרו לו שנערה זו היא שחממה את המקוה, וברכה רבינו במאור פנים ואמר לה: את חממת את המקוה, שתחי מאה שנים בריאות וטובות, ואכן אשה זו היא כבר בת צ"ד שנה, ואינה חוששת משום דבר, כי הרבי אמר שתחיה מאה שנה, ויש לה זמן עד לשנת

תשנ"ד, אלא שעכשיו היה לה איזה בעיה בעינים לכן הלכה לבית הרפואה, ועל זה התפללה "הייליגער צדיק", צדיק קדוש, לא זה הכוונה לשנים בריאות, רבי אני רוצה שנים בריאות, כי היא רוצה להיות בבריאות הגוף, ואכן למחרת שבה האשה לביתה בבריאות.

תפילת רבים שנערכה בראשות הגר"מ מאיה שליט"א נשיא מועצת חכמי התורה בציון הצדיק משטפנשט ביום ההילולא קדישא, מימינו נראה הרב אלחנן זבולון סג"ר ת"א יפו

מתי קרא הרבי מריבניץ קוויטלאך במהירות ומתי קרא לאטו וביגיעה?

סיפר הגה"צ רבי שרגא פייל

גרינפלד שליט"א ממיהלוביץ - אדם -

תלמידו של הרה"ק מריבניץ זיע"א

בדרך כלל כשהיה הרה"ק מריבניץ קורא קוויטל, הוא היה מתעמק בזה הרבה, והיה עמל הרבה על כל קוויטל, לראות הצורך של כל אחד בפרט.

והנה, ביום ההילולא של רבו משטפנשט, היה קורא הקוויטלאך במהירות, כאילו רבו הק' משטפנשט יושב עכשיו על ידו, ויש לו סיעתא דשמיא מיוחדת לפעול הישועות, וביום זה היה ממשיך הרבה ישועות.

שנה אחת בעת עריכת השולחן של ההילולא ביקש הרה"ק מריבניץ מהציבור שיהיו בשקט, ואמר שהרבי משטפנשט נמצא עכשיו עמו ממש!!!!

סעודת מלוח מלכא לקראת ההילולא דצדיקא שנערכה בבית מדרשו בשנת תשפ"ג בראשות הרה"צ ממיהלוביץ אדם שליט"א הצדיק.

ברכת הצדיק ל-100 שנים בריאות

סיפר הדומ"צ הרב"ג ר' יעקב יוסף כהן שליט"א עובדא נפלאה מכח ההשתטחות על ציונו הק' של בעל ההילולא. רב"ח חבוקק בעירינו בני ברק התגורר הסופר הידוע הרב יצחק הרשקוביץ, שהיה כוחו ידוע בנתינת סגולות עבור כמה וכמה ענינים על פי בקבה, והיה מסייע לבני ישראל. בתוך הבאים היתה אשה אחת שבנה לא היה לה היכולת ללכת על רגליו ה", והיתה באה תמיד לבקש סגולה עבור בנה, והוא עשה סגולה אחר סגולה כנגד עין הרע, ולא הועיל מאומה, יום אחד באה האשה וספרה בשמחה שב"ה בנה התחיל ללכת על רגליו, ושאל אותה הרב המקובל מה עשתה, ואמרה שהלכה עם בנה לציון הק' של רבינו משטפנשט, והפצירה והתעקשה שיהיה חייב לזכות לישועה כי כלו כל הקיצין, וכאשר שבה לביתה עמד בנה על שתי רגליו.

וספר הרב הרשקוביץ שמכיוון שקני הרה"ח הישיש רבי נפתלי כהן שליט"א הוא מחסידי שטפנשט, הלך לביהמ"ד בו התקיים השיעור 'הדף היומי' שהיה זקני משתתף שם וסיפר לו עובדא זו שראה בחוש שלאחר כל הפעולות שעשו ולא עזר מאומה, אבל כשהלכו עם הבן הנכה לציון הק' של רבינו מיד באה הישועה.

"האסט אמונה?" האם יש לך אמונה?
בשנותיו של רבינו היתה העיר יאס ידועה כמקום רפואה

העמידו על רגליו

וספר הרב הרשקוביץ שמכיוון שקני הרה"ח הישיש רבי נפתלי כהן שליט"א הוא מחסידי שטפנשט, הלך לביהמ"ד בו התקיים השיעור 'הדף היומי' שהיה זקני משתתף שם וסיפר לו עובדא זו שראה בחוש שלאחר כל הפעולות שעשו ולא עזר מאומה, אבל כשהלכו עם הבן הנכה לציון הק' של רבינו מיד באה הישועה.

"האסט אמונה?" האם יש לך אמונה?
בשנותיו של רבינו היתה העיר יאס ידועה כמקום רפואה

צדור עובדות וסיפורים ואמרות קודש לדגל ההילולא של רבינו הקוה"ט רבי אברהם מתתיהו זיע"א משטפנשט לכבוד ההילולא קדישא כ"א לחודש תמוז

אליעזר ז'וסיא את סיפורו, - לא ידע יותר מהו מיוחש ומכאוב.

"ותשקע האש..."

אירע פעם שפרצה שריפה בקצה המרוחק של העירייה. רוח חזקה נשבה והלהבות התפשטו במהירות, מכלות את כל העומד בדרכן ומאיימות לשרוף את כל העירייה שהיו מעץ ולהפוך אותה לתל של אפר.

תפילת רבים בציון הצדיק ביום ההילולא

תושבי המקום התגייסו במלוא המרץ כדי לעצור את האש הנוראה ולנסות לחציל את הניתן להציל. אולם הרוח העזה היתה חזקה מחם, והלהבות נישאו במהירות והתקרבו לחצר הרבי.

כשהבינו שהמצב לא נמצא תחת שליטה, מיהרו חסידים מספר אל הרבי וביקשו את עזרתו המיידית. הרבי יצא את שער חצרו, עמד נשען על מקלו מול סופת האש הנוראה וענני העשן הסמיכים והמתנזקים, נשא עיניו לשמים ושתפיו ליחשו תפילה חרישית...

וחנה - הפלא ופלא: הרוח, שעד עתה נשבה בעוון, נעצרה בפתאומיות והפכה לרוח קלה. לשונות האש עצרו מזהרתם נטולת הרסן, ונחו במקומם. באין חומר דלק נוסף להלהיב את הבעירה, הלכה האש ודעכה לאיטה.

האם הרבי הוא מאתם שאומרים 'פרץ פגרו וכך נהיה?'

באחת השנים הראשונות להנהגתו, כאשר עלה רבינו האדמו"ר הקדוש רבי אברהם מתתיהו משטפנשט לשבת על כסא אדמו"רותו ולמלא את מקומו של אביו הר"ה"ק האדמו"ר משטפנשט זיע"א, יצא עם פמליית חסידיו למסע ליאס, כדי להשתטח על קבר רבינו. באמצע הדרך סרו לאכסניה יהודית באחת הערים על אם הדרך, כדי להחליף כח ולאפשר לעגלונים להאכיל את החסידים.

היהודי בעל האכסניה היה איש בוד ובער, אשר אפילו מראה פנים יהודיות היה בעבורו מעין חידוש. הוא עמד מן הצד והתבונן בפמליה החסידית שהגיעה למעונן כמי שלא ראה כמותם מזה עידן ועידנים. לבסוף ארז עוון, נגיש אל האדמו"ר, אשר היה

הגה"צ רבי נתן לנדמן שליט"א אב"ד חולון בתפילת רבים בציון הקודש ביום ההילולא

במתחם ההכנסת אורחים של מוסדות שטפנשט בציון הקודש

בעיר היה בית רפואה גדול בפרט לכל תושבי העיר והכפרים מסביב, ומכל האזור היו באים חולים להתרפאות בבית"ה ביאס, סיפר כ"ק האדמו"ר שליט"א מסקולען-ירושלים, כי הוא זוכר שאביו זצ"ל בשנותיו האחרונות כשהיה לו כמה מיוחשים ל"ע, היה אומר, אולי ניסע ליאס - - - כי אצלו היה יאס העיר שיש שם רופאים גדולים. ובעיר יאס התגורר עסקן ידוע שהיה מסייע לחולים מבני ישראל להתקבל אצל הרופאים הגדולים, יום אחד חלתה בתו של העסקן, ועל ידי קשריו ביקר עמה אצל הרופאים הגדולים, אבל הם לא ידעו מה לעשות, מחמת חליה הכבד, ומחמת כן שלחו אותה לביתה כי קצרה ידם מהושיע אותה.

ואז הגיע חודש סכלו ורבינו הגיע ליאס, ומיד הגיע האב לרבינו בבכיות נוראות שבתו חלתה באופן נורא עד שהרופאים כבר התיאשו ממנה, והיא נמצאת בבית מצפה ליומה האחרון רח"ל, רבינו שמע את הדברים וברך אותם, ובאותה תקופה היה רבינו מברך בקצרה, במיוחד היות ולפעמים נכנסו משפחה של עשרות נפשות עם קוויטל ארוך, והיה מברך על כל הבקשות בברכה אחת "השי"ת יעזור", "דער אייבערשטער זאל העלפען", וגם כעת בבוא העסקן עם ההזכרה על בתו, ובירכה רבינו בנוסח זה, אבל האב שהיה שבור בנפשו לא רצה לצאת מחדרו של רבינו וצעק, רבי, להיכן אשכח, כיצד אשכח לביתי שם שוכבת בתי, כי ביקש לשמוע הבטחה, ואז לקח את ידו הק' ושמו על ליבו של העסקן, ושאלו ב' פעמים האסטו אמונה? האם יש לך אמונה, ואמר, כן רבי, אני מאמין, ואז אמר לו רבינו, אם כן שוב לביתך והיא תהיה בריאה וחזקה, וכאשר שב לביתו מצא אותה במצב אחר לגמרי.

תחיית המתים

סיפר כ"ק האדמו"ר שליט"א מסקולען-ירושלים, אבי זצ"ל היה מספר על אבי אמו שהיה דר בעיירה אחת ברומניה הסמוכה ליאס, ושימש שם כשוחט, והיה נוסע לרבינו לשטפנשט, פעם נחלו אצל אביו שתי בנותיו, ובאו לידי שערי מות רח"ל, עד שכבר עמדו לקרא לאנשי הח"ק, ורץ אבי זקני אבי הבנות החולות לרבינו לשטפנשט, ורבינו ברכו, ולא הבטיח, ולא רצה זקני לצאת ממחדר של רבינו, בידעו מה שנגעשה שם, ואז הסתובב לגבאי ר' פסח לייב ואמר לו, הכניסו לחיים, ולקח מעט י"ש וברך לחיים ואמר לזקני, שוב לביתך והן יהיו בריאות וחזקות, וכאשר שב לביתו מצא אנשים העומדים מסביב לביתו, ממתנינים לשמוע על זמן הלוייה רח"ל, והוא נכנס לביתו ובישר לבני הבית ברכתו של רבינו, וכאשר ניגש למיטה של הבת קמה הבת ואמרה בקול, הנה אבינו שב לבית, ואז ניגש גם למיטה השנייה, וגם שם היה כענין הזה, וראו אז תחיית המתים כפשוטו, ובקשו לשתות, עד שהבריאו לגמרי. אצל צדיק נשגב זה ראו פלאי פלאות.

'מטבע' שטבעו חכמים

סיפר הר"ה"ק רבי אליעזר ז'וסיא מסקולען שבהיותו אברך, הרגיש לפתע שלא בטוב, הוא נתקף בכאבי בטן חזקים ביותר, שגרמו לו לייסורים נוראים. הוא פנה לרופאים רבים ושונים, קיבל תרופות וטיפולים, אך הכל היה ללא הועיל.

כאביו הציקו לו מאד מבחינה פיזית, וגם הדאיגו אותו. הוא לא ידע מהו הגורם לחם וחשש שמא חלילה מנקנת בו מחלה חמורה, שהיא חסיבה לכאבים הבלתי נסבלים, כשראה שאין בכוחם של הרופאים להצמיח לו ישועה, נסע לשטפנשט לרבי אברהם מתתיהו. הוא שפך לבו בפניו והזכיר עצמו לרפואה שלימה. תוך כדי כך ביקש מהצדיק שיתן לו מטבע לברכה, לשמירה, רפואה והצלחה. רבינו, שהיה אז כבן שבעים, קם ממקומו ובצעד איטי פסע ונכנס לחדר פנימי. כשיצא משם הושיט לרבי אליעזר ז'וסיא מטבע, כפי שביקש. מאז אותו הרגע שנתן לו הצדיק את המטבע, סיים רבי

עדין אברך צעיר לימים, וכדבר איש אל רעהו פתח ושאל: "אם אינני טועה, נמנה גם אתה על אותם 'חברה'... האמנם גם אתה מסוגל לומר שהפרצין תפגור, וכך יהיה?!"

האדמו"ר לא הגיב מאומה. אולם החסידים הבינו מיד כי בוודאי מסתתר מאחורי הדברים סיפור מופלא. הם רמזו לאחד מהם, והלה נטפל לבעל האכסניה והחל מוגלג עמו בשיחה, בניסיון לדלות מפיו את פרטי המאורע אשר אליו התכוון. נענה האכסנאי והחל מספר את סיפורו, כשהאדמו"ר והחסידים מאזינים מן הצד, וכה סיפר:

"אבי עליו השלום היה חייט מומחה, אשר רבים מפריצי הסביבה נהגו לתפור אצלו את בגדי השרד המפוארים שלהם. יום אחד הזומן על-ידי מושל המחוז, אשר היה רשע עריץ ושונא ישראל מושבע, כדי לתפור עבורו חליפה יקרה ומהודרת ביותר. עם כל שנאותו ליהודים, ידע הפרצין כי חייט מומחה יותר מאבי לא ישיג בכל האזור. הלה הציג אבי אריג בד נדיר למראה ויקר שביקרים, אותו רכש במדינה רחוקה ושילם בעדו סכום עתק, הון תועפות ממש. הוא היה זקוק לחליפה כדי להופיע בה באירוע ממלכתי חשוב מאד, והבטיח לאבי תשלום כפול ומכופל במידה והחליפה תשביע את רצונו.

אולם, אליה וקוץ בה. לצד ההבטחה על כפל התשלום, צירף המושל אזהרה חד-משמעית, כי במידה והבגד לא יענה על דרישותיו ולא ישיביע את רצונו, או אז ישלם לאבי ביריה בראש! אבי הכיר היטב את המושל, וידע כי הוא מסוגל לעשות זאת גם ללא אזהרה מראש. אין ספק כי אבי מוכן היה לוותר על התשלום הגבוה בחפץ-לב, ובלבד שלא יצטרך להתעסק עם המושל האכזר. אולם, אפשרות זו כלל לא נשקפה בפניו. אילו אך היה מהין להביע סירוב קל לביצוע המטלה שהוטלה עליו, כי אז לבטח היה משיג בו במקום שתי יריות בראשו ולא אחת בלבד.

בלית-ברירה נטל אבי את הבד וחזר לביתו, כשמראו אומלל ומעורר חמלה. אמי ואנחנו, הילדים, השתדלנו לעודדו עד מקום שידינו הגיעה, אך הוא רטט מפחד ומאימה וכמעט לא היה מסוגל לדבר מילה.

"תוצאותיו של הלחץ הנפשי העצום לא אחרו לבוא, ובשעת גזירת הבד טעה אבי טעות חמורה, אשר סתמה את הגולל על החליפה המהודרת. את הפחד והחרדה אשר תקפחוה לא ניתן לתאר! הוא ראה את עצמו כמי שדינו למוות כבר נחרץ והגרדום מתנוסס לנגד עיניו.

כטובע הנאחז בקש, ניסה אבי להציל את החליפה באמצעים שונים ומשונים, ולשם כך עבד במאמץ אדיר ימים ולילות ללא הפוגה. אך המאמץ לא הניב כל בשורה, והחליפה המוגמרת נעדרה כל תואר וצורה.

"נותרו אך ימים ספורים עד למועד שנקבע להגשת החליפה למושל. בצד לו החליט אבי לקום ולנסוע אל הצדיק משטפנשט. - האם שמעתם על הצדיק משטפנשט? עצר האכסנאי מסיפורו כדי לשאול את שאלתו, מבלי שיעלה על דעתו כי ממש בסמוך אליו ניצב בנו.

"הן! בוודאי!" הנהנו החסידים בראשיהם. והאכסנאי המשיך לספר: "אך נכנס אבי לחדרו של הצדיק, פרץ בכבי גדול וסיפר לו את אסונו. הצדיק האזין בשקט ובסבלנות לכל פרטי הסיפור, ואז הפטיר אל אבי בפסקנות לאמור: 'סע הביתה לשלום, ולך רבא את הבגד אל המושל. אל תדאג מאומה, החליפה תהיה טובה עליו!'

בתור חייט מומחה, לא היה לאבי כל צל של ספק כי החליפה במצבה הנוכחי אינה קרובה, אפילו, להלום את מידותיו של המושל, אולם, מאידך גיסא, גם לא היה לו צל של ספק בכח ברכתו הקדושה של הצדיק. על כן יצא מלפני הצדיק בלב קל ונבפש רגועה, כשכולו חזור ביטחון איתן כי הצרה הגדולה כבר מאחוריו. כאשר הגיע חזרה הביתה, עוד בטרם דרכו כפות רגליו על הסף, הגיע במרוצה מנהל משק-ביתו של המושל, כולו חיזור ומיוזע, ותוך שהוא מתנשם ומתנשף בכבדות, פנה ואמר לאבי: "לפני שעות אחדות מת המושל מיתה חסופה ועוד מעט תיערך ההלוויה. לפי

מנהג בני האצולה, קוברים את המת כשהוא לבוש בחליפה המהודרת ביותר שהיתה לו בחייו. ובכן, החלטנו לקבור אותו בחליפה החדשה שתפרת למענו. אני מקווה כי כבר סיימת את תפירתה! - - -
'בוודאי שסיימת!' השיב אבי 'בדיוק עכשיו התכוננת להביאה למדידה!'

'מנהל המשק חטף את החליפה מידי אבי, ומבלי לחון אותה מבטט הטיל על השולחן את מלוא הסכום הכפול והמוכפל שהוטבל לו בשעתו מאת המושל. במהירות רבה חזר בריצה אל המרכבה שהמתנייה לו ברחוב.
'מסתבר, כי על גופתו המתה של המושל התאימה החליפה ביותר, שכן מאז לא שמע אבי כל הערה בגנותה... המושל הורד אל קברו כשעליו החליפה התפוררה, ואיש לא בא לטעון כי משהו בחליפה איננו כשורה...'

'הייתי או ילד' סיים האכסנאי את סיפורו 'ועוד הספקתי פעם אחת לראות את פני הצדיק משטפנשט, עתה, בראותי את היהודי הזה' אמר בהצביעו על האדמו"ר הצעיר שעמד מן הצד והאזין לסיפורו 'עלה בדעתי כי גם הוא נמנה, מן-הסתם, על אותם הח'ברה'. לכן שאלתיו אם גם הוא מסוגל 'לפגור' פריץ באמרי פיו!...'

עצת הצדיק שנתקיימה

שלוש שנים עברו כבר מיום בו אירס את בתו, ועדיין לא השיגה ידו של ר' משה-אברהם גריסו, היושב בגאלאץ, לפרוע את סך הנדוניה שהצטייב לתת לבתו הכלה. ואם נדוניה אין - חתונה מניין? עד חתנת לא נעשת לבקשות ולתחנונים והודיע חד-משמעית, שאם יהיה צורך בכך הוא מוכן להחזיר את ה"תנאים" ולבטל את השידוך. כי לא יעלה על הדעת לפרוע נישואין בלי לפרוע את הנדן.

כאשר ראו ר' משה-אברהם ואשתו שהזמן חולף ועקבות הישועה מתמחמיה לבוא, נימנו וגמרו לקום ולנסוע לשטפנשט הרחוקה ולחלחל את פניו של הצדיק הקדוש, רבי אברהם-מתתיהו, ולבקשו שיעתיר בעדם לשוכן מרומים ויעורר עליהם רחמים.

ביעצומו של חורף יצאו ר' משה-אברהם גריסו ואשתו מבייתם שבגאלאץ, אשר בקצה דרומה של מולדובה. הם חצו את מולדובה לאורכה, עד שהגיעו לשטפנשט, הנמצאת בצפונה. מיד עם הגיעם פנו למעונו של הצדיק, רבי אברהם-מתתיהו. כשקיבלו רשות להכנס אל הקודש פנימה, התפרצו הדמעות מעיניהם כמים. הם תינו באוזני הצדיק את גודל צרתם: עיניהם רואות וכולות, בשבת בתם הכלה גלמודה בביתם, ואין לאל ידם להושיע.

הרבי הביט בר' משה-אברהם בעיניו הטובות, הגדושות באהבת- ישראל, ולבו של היהודי הנדכא התרחב בקרבו. "ממה מתפרנס אתה?" שאל הצדיק בנימה אבהית. "עונה עונה ופרנסתה!" השיב היהודי חסר המזל, שפרנסתו לא היתה מודרת.

"כלומר?" תהה הצדיק וביקש הסבר. "לא הרי פרנסתי בעונת החורף, כפרנסתי בעונת הקיץ." פתח ר' משה-אברהם והסביר. "בעונת החורף סוחר אני בנוצות אווז, ואילו בעונת הקיץ אני מתעסק בייצור קמעונאי של מרקחת קפואה, 'גלידה' בלשון ההמון, ובמכירתה. ובשתי הפרנסות הללו גם יחד, יש סגולה בדוקה לשימורה של הדלות!..." סיים בגיחוך מריר.

"וכיצד ייצר אתה את הגלידה בקיץ?" התענין הצדיק "מנין לך קרח כדי להקפיאה, בימות החמה?" "את הקרח אני רוכש, כמובן, אצל סוכן-קרח! השיב ר' משה-אברהם, תמה כיצד זה אין הדבר מובן מאליו. "כל אימת שאני זקוק לכך, הלה מביא אל ביתי את כמות הקרח שאני מוזמין. את הקרח אני שומר בחפירה מיוחדת שנמצאת באדמת חצרי, ולוקח ממנו כל פעם כפי הצורך." "ומנין משיג הסוכן את הקרח ביעצומו של הקיץ?" המשיך הצדיק בחקירתו.

"הוא רוכש אותו בבית החרושת לקרח!" השיב היהודי. "ומנין יש בבית-החרושת קרח בקיץ?" לא הרפה הצדיק. "הדברים מתנהלים כך, החל היהודי לבאר באריכות 'בימות החורף, כאשר הנחרות קפואים היטב, ושכבה הגונה של קרח מכסה עליהם מלמעלה, שוכרים בעלי-בית-החרושת פועלים רבים, והללו חוצבים גושי קרח מן הנהרות הקפואים. את הגושים מביאים לבית-החרושת, שם מבקעים אותם ללבנים מארוכות, ומטמינים אותם בבטן האדמה, כדי שישתמרו קפואים במשך ימים רבים. במשך הקיץ שולפים את לבני הקרח מהמקום שבו הם מאוכסנים, ומשווקים אותן לכל מי שרוצה."
"ו, אם כך, הפטיר הצדיק לאחר ששמע את הסברו המפורט

של ר' משה-אברהם, "סעו לביתכם, והקימו לכם בית-חרושת לקרח!"

שמעו בני-הזוג את הדבר, ונשמתם כמעט פרחו מרוב תדהמה. ר' משה-אברהם רק בהה בצדיק ולא העז לפנות פיו, אולם אשתו לא יכלה לעצור בעצמה ואמרה בקול רוטט: "רבי קדוש! יאמינו לנו באמונה שלימה, שגם את שלושת הליי [ליי - מטבע רומנין] דמי המסע לחזור הביתה, לא היה לנו משלנו ונאלצנו להזדקק לגמילות חסדים. והנה הרבי מצווה אותנו להקים בית-חרושת! האם יודע הרבי באילו סכומים מדובר?"

כאן החלו מגוללת לפני הצדיק את שלבי הקמת בית-החרושת, ואת סכומי העתק הנדרשים לשם כך:

"ראשית כל יש לשכור עשרות פועלים ולהעסיקם במשך חודש בחודשו. שנית, יש צורך לרכוש כלי מלאכה מתאימים לביקוב הקרח. בדבר יש להכשיר בורות באדמה, לקליטת לבני הקרח. וגם אז אין ההכנסה מובטחת. בהגיע הקיץ צריכים להשיג חוג לקוחות קבועים, כדי שיהיה למי לשווק את הקרח, ולהחזיר את ההשקעה העצומה.

וכי מנין נקח, דלפונים שכמותנו, אוצרות קורח שכאלו, כדי לממן את ההשקעה האדירה והאין יצונו לנו, ביום בהיר, לקוחות רבים כל כך, אשר יהיה בהם כדי לכסות על ההשקעה - שלא לדבר על להצדיק אותה?" הצדיק האזין בשלוח והמתין שייסימו את דבריהם. לא ענה ולא הגיב על טענותיהם. הוא הביט בהם בעיניו החודרות, המרחיקות ראות, וחזר ואמר:

"סעו לביתכם והקימו בית-חרושת לקרח. ונוכח מבטם חוצב הלהבות נשתתמו טענותיהם באחת. ו כשחדרת קודשת מפעמת בליבותיהם ההומים בעוז, מיהרו להפרד ולצאת מן הקודש. בדרך חזרה הביתה לא החליפו ביניהם מילה הנוגעת להוראתו של הצדיק. אולם המחשבות שהתרוצצו במוחות שניהם היו זהים. לא היה להם אף לא צל של ידיעה, כיצד ובאילו דרך יהיה באפשרותם לבצע את הוראתו של הצדיק.

והדלות הוסיפה להתארח במעונם של ר' משה-אברהם ואשתו, ולא נראה היה שהיא מתכוננת להפרד מעליהם כל-כך מהר. כעו, נוח היה לה בחברתם השקטה והמיסרת. הוא המשיך לסחור בנוצות אווזים, היא המשיכה לספוק כפיים ולהאגן על מר-גורלם, ואילו הבת המאורסת ישבה בודדה ושוממה, והמתנייה - למה? ששער ראשה יליכן, חלילה?

היה זה יום בהיר אחד שהאיר קלושות את שמי החורף. קרני שמש בודדות הציצו מבעד לסדקים שבמסך העבים שפיסה את עין השמים ושלחו פסים חוורים של אור, שלא היה בהם כדי להביא חדוה לבבבות הנדכאים של בני משפחת גריסו המתבוססת בעוניה.

לפתע נשמעו נקישות כבדות על דלת הבית. ר' משה-אברהם, אשר בהשגחה פרטית שהה באותה שעה בביתו, נרתע לאחוריו בבהלת מה. ברכיו פקו ועוד רגע קט והיה משתטח אפיים ארצה. לנגד עיניו נגלו חבורת גויים-כפריים מגושמים, למולו, יצא לפתע אחד הברנשים מתוך החבורה, וקרר לעבר האשנב. משה-אברהם הכיר, ונגע. האיש היה בן עירו לשעבר, ולמרות מראהו המגושם, היה אדם נוח.

"באנו לשוחח אתך בנושא מסחרי טהור", הציג את מטרתם בסבר פנים ידידותי, ומשה-אברהם נאות לפתוח בפניהם את דלת ביתו. הוא הניסם לחדרו הדל והושיבם סביב השולחן, ובינתיים הסיפק להתעשת מתדמנת הבהלה שאפפה אותו אך לפני דקות מעטות. את מקומה תפסה הסקרנות.

"מה בפייכם, ידידי?" פנה לאחד שנראה בעיניו כמנהיג הקבוצה.

"הענין הוא כזה", פתח ראש הקבוצה ואמר "כולנו, פועלים רנו בבית-החרושת לקרח בעיר הסמוכה. אנו סובלים סבל רב מבעלת-המפעל שבו אנו עובדים, אשר מתחנן אלינו בנוקשות. הוא מעביד אותנו בפרך ומזלזל בכבודנו. מזה זמן רב שאנו ממוזמרים עליו, אך לא היתה לנו ברירה אלא לסבול בשתיקה. סוף-סוף, הרי עלינו לפרנס את משפחותינו... אולם לאחרונה הוחתם המצב. נוסף על כך, בעל המפעל אינו עומד ויתר בתנאי השכר שהבטיח לנו. משכורתו איננה משכורת, ואת המעט שהוא נותן, אין הוא נותן במועד... לא די שאנו כורעים תחת נטל העבודה המפרכת, אלא גם משפחותינו נאלצות לסבול הרפת רעב!

היום התגלע בינינו סכסוך רציני, והחלטנו פה אחד שאיננו יכולים להמשיך לעבוד עוד תחת מרותו. פה אחד החלטנו להתארגן ולעזוב את המפעל במרוכז. אולם התלבטנו ולא ידענו לאן לפנות. ידידך זה, בן עירך, הציע שנפנה אליך. הוא העיד עליך שהגן אדם ישר וטוב לב והבטיח שנוכל לסמוך

עליך. מפיו שמענו שבקיץ אתה מתעסק בייצור מוצרים קפואים, וצורך לשם כך כמות נכבדה של קרח. הוא סיפר לנו גם שאת ביתך מקיפה חצר גדולה, שבה אפשר להפוך את הבורות לשמירת הקרח. הרעיון נראה לנו ובאנו להציע לך, שתקבל אותנו לעבוד אצלך, במפעל הקרח החדש שנקים לך פה, בחצר ביתך. אנו מומחים במלאכה, ונחיה לך פועלים טובים ונאמנים. אנחנו בטוחים שגם אתה תהיה מעביד הגון, שכן היהודים מתיחסים לפועליהם באנושיות רבה יותר..."

הם תלו בו עיניים שואלות, ומשה-אברהם רצה לענות להם - ולא יכול. פיו נפתח ונסגר חליפות, ואף הגה לא נמלט ממנו. המחשבות, ההתלבטויות, התדהמה - הכל התערבל במחשבותיו והוא נחיה מבולבל.

השכל הישר אמר לו לענות 'לא'. לא באלף רבתי. וכי מנין לו, העני והאביון, כסף כדי לממן הקמת בית-החרושת שכזה? שהרי מי עמוהו יודע באילו הוצאות הענין כרוך... אולם בד בבד באה ועלתה מולו דמותו קורנת הוד הקדושה של רבינו הצדיק משטפנשט, שהורה לו בברור ובנימה שאינה משתמעת לשתי פנים:

"סעו לביתכם והקימו בית-חרושת לקרח." הוא הררה במשך רגע ארוך, ובדומיה שהשתררה תלו בו 'אורחיו' עיניים מצפות, מייחלות. סוף סוף היה משה-אברהם עוז ואמר, כשהוא שוקל ומומד כל מילה: "כיצד אוכל לקבל את הצעתכם? את האמת אומר לכם מבלי לשקר: מצבי הכלכלי בכי רע, ואין לי אף אגורה כדי לשלם לכם תמורת עבודתכם. רק בקיץ, כאשר אתחיל למכור את הקרח, וה' ברחמי יצליח דרכי, אוכל לשלם את שכרם."

הגויים הביטו אל בוח אובדי-עצות. הם חכנו פדחתם, סנטריהם, אפם וכל איבר בראשם, ולא ידעו מה לומר. לפתע נענה אחד מן החבורה ואמר: "וכי מה יש לנו להפסיד, חברים? משכורת, ממילא איננו מקבלים מזה תקופה ארוכה, וכנראה שגם לא נקבל. משפחותינו סובלות בלאו הכי מעוני וממחסור. אם לא נשנה את המצב העכשווי, לעולם לא נפתור את הבעיה. הבה נבצע את תוכניתנו ונקים פה בית-חרושת חדש לקרח. כך נוכל להיות בטוחים שלפחות בשנה הבאה יהיה לנו מקום עבודה מסודר, עם תנאים הולמים ומעביד הגון ואנושי."

לאחר דין ודברים קצר התקבלו דבריו ההגוינים על לבות חבריו, וכולם הגיעו לאותה מסקנה. הם סיכמו עם משה-אברהם הצדק:

"עד סוף החורף נעבוד אצלך בהקפה. בקיץ, כשתתחיל לראות רווחים, תשלם את כל המגיע לנו."

במשך ימים תמימים עבדו עשרות הפועלים את עבודתם המפרכת, כשהם דואגים למוזונתיהם בעצמם. בשעות המנוחה המעטות נוסתרו להם עונות עבודת נוספות, כדי להביא מעט אוכל לפיות בני משפחותיהם. הם כיבדו את ההסכם ולא התלוננו אף לא באו בטרוניות או בדרישות כלפי בעל הבית.

תוך זמן קצר היתה החצר מוכנה לקליטת הקרח. או אז יצאו הפועלים אל האתר הקפוא וברגזים שבידיהם חצבו גושי קרח אדירים, שנתה הובילו אל הבור שבחצר. עד מהרה הפך המקום לבית-חרושת לקרח.

עוף השמים הולך את הכל, ועד מהרה התפרסם בכל האיזור שמשפחת גריסו שבגאלאץ הקימה בית-חרושת לקרח. אך הגיע הקיץ ומכל יישובי המחוז החלה נהירה עצומה לעבר בית-החרושת. צרכני הקרח הגדולים חצפו לפתע לקנות את הקרח הנצרך להם דוקא בבית-החרושת החדש.

לא חלפו אלא חודשים אחדים, ובידו של משה-אברהם היה די כסף כדי לפרוע את שכרם של עשרות הפועלים, שנוכחו לדעת שעשו עיסקה כדאית ומשתלמת. תוך זמן קצר גם התחילו להגיע רווחים, שהלכו וגדלו מיזם ליום. באותו קיץ היה משה-אברהם עסוק כל-כך במכירת קרח, ששעתו לא היתה פנויה להתעסק בהכנת הגלידה שלו. רק בקושי הצליח להתפנות מעסקיו המסופעים, כדי להשיא, בשעה טובה ומוצלחת, את בתו הכלה...

שמעו של בית-החרושת לקרח שבגאלאץ התפרסם יותר ויותר משנה לשנה. גם בני יישובים רחוקים העדיפו להאריך את דרכם, לדלג על בתי-החרושת שמסוכים אליהם, ולרכוש את הקרח הדרוש להם דוקא אצל היהודי גריסו.

במשך השנים הגדיל ר' משה-אברהם את בית-החרושת שלו ושכלל אותו, ועוד לאחרונה, בימי השלטון הקומוניסטי ברומניה, היה בית-החרושת "גריסו" שבגאלאץ ידוע כאחד מבתי-החרושת לקרח הגדולים והמפורסמים במדינה.

דרשות

דרשת כ"ק הרה"צ ר' מאיר שלום רבינוביץ שליט"א מקאלשין בסעודת ההלילוא קדישא שנערכה בבית מדרשינו בתשס"ג

פועל ישועות בקרב הארץ

ביום ההלילוא הראשון לאחר שהעלו את רבינו לארץ ישראל, מצאתי שם אחד מעולי רומניה, ואמר ששמו הוא הערשל, וסיפר עובדא שבדידיה הוי עובדא, וכך סיפר, אביו היה גר בעיר בוטושאן, והוא נפטר ל"ע בצעירותו, ואמו נשארה אלמנה צעירה, והוא היה אז בחור צעיר, בן יחיד, ובאותם ימים לא היו כל הקרנות למיניהם, ומאחר שאביו לא היה שביא פרנסה, רעבו בבית אמו ללחם פשוטו כמשמעו, שלא היה להם לאכול ובגד ללבוש, ואנשי בית הכנסת בקשו לסייע לו, ואמרו לו שישע לעיר הבירה בוקרשט ללמוד שחיטה, ויהיה שוחט, וכך יהיה להם פרנסה, אבל אמו חששה לשלוח אותו, שילך בחור צעיר לבדו בעיר הגדולה, ומי יוכל להשגיח עליו ביהדות, מי יהיו חבריו, היכן יאכל והיכל יישן, והתחננה אצלו שלא יעשה כן, אבל הוא ענה לעומתה, הרי אין כאן ללחם לאכול, ולא ידעו מה לעשות, ואמרה אמו שילכו לרבינו לשאול על הדבר.

מעשה זה היה כבר לעת זקנותו של הרבי, הם נסעו לרבינו הצדיק משטפנסט, רבינו ישב כרגליו מונחים על גבי כרית, וישב עם ספר, וקולו חלש וכמעט שאינו נשמע, ושאלם המשמש מהו שאלתם, ואמר לרבי שיש כאן דין תורה בין האם לבנה, ואמר רבינו, מאחר שבאו עם ובנה, הרי משמשם כיבוד אם צריכים לשמוע לראשונה את דברי האם, ואמר האיש שעדיין הדברים מצלצלים באזניו, והתחילה האם לספר שהיא אשה אלמנה ושאלה פרנסה, ושבנה מבקש ללכת ללמוד שחיטה, אבל היא מפחדת מה יהיה עמו, וטוב לה לאכול פת עם מים, ובלבד שתדע שבנה מתחבר רק לחברים טובים ותזכה לגדלו לתורה ולמעשים טובים, ואז פנה אליו רבינו והניח ידו עליו ושאל, הערשל, ומה אתה אומר, וענה, אני רואה רק שאלה אחת, וכי תאמרו מה נאכל, שאין לחם בבית לתת לעוללים, וגם אין בגד לאכול, רבינו שמע את שני הצדדים, וישב כדקה וחשב, ואז הרים מעט את ראשו, ונתן צעקה, הערשל, עד שבנה לקול הצעקה, ותפס בידו ואמר לו, הערשל שמע מה שהנני אומר לך, אם תשמע בקול אמך לא תתחרט, שהפרנסה תבא תלך אחר כך לביתך, זכור מה שאמרתי לך, ותשמע בקול אמך, וחזיק את אמו שיש להשגיח על הבנים.

המספר ואמו שבו לביתם בשעה מאוחרת בלילה, ושכבו לישון, כעבור כמחצית השעה שמעו איך שאחד דופק על פתח ביתם, הם פתחו את הדלת וראו שם יהודי זקן, ושאלם אם הוא יודע מי הוא, ואמר שאכן מכירו הוא, שהוא התגורר בשכונתם, ואמר לו היהודי, שהוא מתגורר שם לבדו, ויש לו בית חרושת למי סודה, ומאחר שהוא נעשה זקן, ואין לו כח להתעסק עוד בדבר, ועכשיו התגורר וחשב שהוא מבקש למסור להם את בית החרושת, וכל הרווחים יהיה שלהם,

הלויה, והשי"ת סיבב שאני הייתי בחדר של הטהרה, בשעה שפתחו את ארון הקודש, כשהגיע הארון לחדר הטהרה היה נידון אם יפתחו את הארון או לא, וישבו שם כל אדמורי"ת בית רו"ץ שהיו אז בארץ ישראל, ואדמורי"ת בית טשערנוביל, וכן ישבו שם באיזור כמה רבנים חשובים, ובתוכם הגר"י לנדא גאב"ד בני ברק ועוד רבנים גדולים, והיה נידון גדול אם לפתוח את הארון או לא, ואם יפתחו, באיזה אופן יהיה הפתיחה, ואחד מאנשי החברא קדישא הציע שיעשו כמה נקבים בתחתית הארון, אבל הגר"י לנדא התנגד לדבר, שאם הגוף הטהור הוא בשלימות, הרי שכאשר ינקבו את הארון אפשר חלילה לפגוע בגוף הטהור.

ולאחר דיון ארוך הוחלט שיפתחו את הארון מלמעלה, ואחד יכניס את ידו לבדוק מה שנעשה, וכן עשו, שפתחו החברא קדישא את הארון, ובקשו שיבא אחד להכניס את ידו, אבל איש לא העז לעשות כן, והמתניו במשך כמה דקות, עד שאחד מהאדמורי"ם אמר להגר"י לנדא, 'קריינא דאיגרתא איהו ליהו פרונקא', שמאחר שהוא נתן את הפסקה, ואתם רב, וענין זה שייך לרב, ועליו להכניס את ידו, ואז ראו גודל האמונת צדיקים של הרב לנדא, שמאחר שצונו עליו כך, מיד נענה ואמר; 'חוקו עלי דבריכם', מאחר שמצווים עלי הנני מקיים' 'אז מ'פאלגט מיר פאלג איך'.

ואז היה רגעיים מלאי פחד ויראה, וראו על הגר"י לנדא את גודל יראתו, והוא הכניס את ידו לתוך הארון, והכניסו מתוך מתון, וראו עליו גודל הפחד והאימה, עד שהגיע למקום הצדיק בעצמו, והכניס את היד למקום אחד, ולאחר מכן למקום שני, ושוב הכניס ידו בשלישית, ואז הוציא את ידו ואמר, פתחו את הארון והוציאו אותו, ושמעתי איך שהגר"י אומר לאחד האדמורי"ם, היה נדמה לי שהוא עדיין חם, כאילו רק עכשיו היה יציאת הנשמה!!!

וכן עשו, פתחו את הארון, והוציאו אותו מהארון, אחד עמד בצד הראש והשני בצד הרגליים, והניחוהו על גבי המיטה, ועשו מסע הלויה מחדר הטהרה ועד למקום מנוחתו, כאילו היום יצאה נשמתו.

וכאשר הגיע המיטה למקום המנוחה הגיע אז הגאון הרב אהרנברג אב"ד תל אביב, ושעמתי איך שהגר"י לנדא מספר לו כל הענין מתוך התרגשות נוראה ועצומה, ואמר לו בלשונו, היה נדמה לי שגופו עדיין חם, ואי אפשר להשיג הדבר, שהרי היה זה כ"ה שנה לאחר ההסתלקות, משנת תרצ"ג ועד לשנת תשכ"ט.

ומאז נעשה מקום ציונו של הצדיק למקום תפילה מרכזי לכל בית ישראל.

ברשות כל הנאספים לכבוד ההלילוא של רבינו משטפנסט. השפת אמת מבאר שכל השפע של בני ישראל תלוי כפי האמונה שיש להם, וכמו שנאמר והיה אמונת עתיך חוסן ישועות חכמת ודעת, ענין זה היה אצל רבינו משטפנסט, שהיה מלמד האמונה לבני ישראל. והחי יתן אל ליבו, כשבני ישראל מבקשים שיומשך כל העבודה שהיה אצל רבינו הצדיק משטפנסט, צריכים להתחזק באמונה.

הדבקה בשעת קידוש לבנה

סיפר הגה"ח ר' גרשון לפידות, מחסידי שטפנסט ברומניה שעלה לארץ ישראל, והיה בקי בכל התורה כולה, וסיפר שהיה פעם אצל רבינו, בשעת קידוש לבנה, וכאשר אמר התפילה והבקשה 'ויהי רצון מלפניך ה' אלקי ואלקי אבותי למלאת פגמת הלבנה ולא יהיה בה שום מיעוט ויהי אור הלבנה כאור החמה וכאור שבעת ימי בראשית', ראה איך שנשתנה צורתו ממש, עד שהיה נראה לפני כלות הנפש ממש.

מסע הלויה בארץ ישראל הנה מקום ציונו של הרה"ק בעל האמרי אמת הוא בחצר ישיבת שפת אמת, והוא נטמן שם על תנאי, כמו כן הרה"ק ר' דוד מרחמסטרביקא ז"ע [אביו של הרה"ק ר' יוחנן] טמון בבית החיים בסנהדריה, ובהר הזיתים יש אהל צדיקי בית רחמסטרביקא, שם טמונים האחים הק' ר' מאטאלע ור' נחומטשער ור' אברהם בער, וסמוך לאהל נטמן הרה"ק הדורש טוב, והרה"ק ר' דוד נטמן בסנהדריה על תנאי, ולאחר מלחמת ששת הימים שהיה אפשר לשוב להר הזיתים פגש הרה"ק הבית ישראל מגור את הרה"ק ר' יוחנן מרחמסטרביקא, ושאלו מה שאינו מעביר את ציון אביו לאהל, ולא ענה לו, וכך היה כמה פעמים, עד שאמר לו הבית ישראל, אם אתם תעבירו את מקום מנוחתו של אביכם להר הזיתים, אעשה כן גם אני.

וענה לו ר' יוחנן, הנה איני חושש משום רבב עצמות, שכן אבי היה קדוש וטהור, אבל הנני חושש לפגוע בציון הצדיק, שכן בוזה"ק מבואר שבמקום ציון הצדיק יש השראת השכינה, ואמר שהוא חושש מדבר זה, ובוה נעצר הנידון, ושוב לא שאלו הבית ישראל על הענין.

עדות משעת ההלויה השניה

אצל רבינו משטפנסט ראו גילוי עצום, והשי"ת סיבב שאני אהיה בין מעט האנשים שהיו שם וראינו בחוש שנשאר שלם כביום פטירתו ממש וגופא דעובדא הכי הוה.

ידוע גדלותו של רבינו משטפנסט, ונספר ענין אחד מה שהיה בשעת הלויותו של רבינו בארץ ישראל בשעה שהעלו את ארונו לארץ ישראל, אני זכיתי להשתתף במסע

ההילולא

דרשת הגה"צ משה מרדכי טוביאס שליט"א גאב"ד קדימה צורן בסעודת ההילולא קדישא שנערכה בבית מדרשינו בתשפ"ג

והיו עיניך רואות את מורִיךְ

למען אחי ורעי אדברה נא שלום!

ברשות הרבנים הגאונים והצדיקים כל אחד בשמו הטוב יבורך ויתעלה, כל אחד כפי רום ערכו ומעלתו, קהל עם קודש.

אנו עומדים עכשיו ביומא דהילולא של רבינו הרה"ק משטפנסט, ב"א הרב אברהם יעקב סלומון שליט"א עורך זה שנים מרובות סעודת הילולא לכבודו של הצדיק. שמענו מהרבנים שדיברו לפני על ההסתר בתוך הסתר שהיה אצל רבינו הצדיק משטפנסט, אבל היה דבר אחד שלא עלה בידו להסתיר, את צורתו הקדושה והסתורה, שהטילה אימה ופחד ויראת שמים על כל מי שראה אותו. זכורני מה ששמעתי בילדותי מאב"ד וואסלוי הרב רבינוביץ במעמד של חופה, שכאשר היה עמד של חופה, והיו צריכים לסדר חופה וקידושין, והיו שם רבנים גדולי עולם, כשהיה נכנס רבינו משטפנסט למעמד החופה, נפל על כולם אימה ופחד, עד שלא היו מסוגלים להוציא את הברכות בפייהם.

ועוד דבר היה שלא היה יכול להסתיר, כוחו הגדול להשפיע על כל עמך בית ישראל רוב טובות ברכה וישועות בכל העניים, שדבר זה היה ידוע ומפורסם גם אצל להבדיל הגוים.

ענין יומא דהילולא

הענין של יומא דהילולא הוא דבר ידוע, וידועים דברי רש"י ביבמות (קכב.) 'ובתשובת הגאונים מצאתי כל הנך ריגלי דאמוראי היינו יום שמת בו אדם גדול קובעים אותו לכבודו ומדי שנה בשנה כשמוגיע אותו יום מתקבצים תלמידי חכמים מכל סביביו ובאים על קברו עם שאר העם להושיב ישיבה שם', ומהו התכלית של אסיפה זו,

<<< המשך מעמד 8

ויתנו לו רק את צרכיו, לחם לאכול ובגד ללבוש, ושאלה האם את בנה אם הוא מסכים לדבר, חזר הבן ושאל את אמו מה היא אומרת, ואולי צריכים לשאול את הרב, ואמרה, הערשל, האינך רואה שמדובר כאן בשלוחו של הרב, שהרי זה לראשונה שבאים להציע לנו פרנסה, שרק אמוש היינו אצל רבינו ומדי באו לתת לנו פרנסה, ובוודאי שיש לקבל הצעה זו, ואכן מיד התיישבו וחתמו על חוזה שהם מקבלים את המפעל תמורת פרנסתו של הזקן.

ואדחכי והכי הגיע שעת תפילת ותיקין, ורוץ הערשל להתפלל כותיקין, ולאחר התפילה עבר הערשל ליד חנות של טמבור, וקנה שם סיד טרי ושיפץ מעט את המפעל והתחיל לייצר סודה, והגדיל את התפוקה של המפעל.

ומיד כשהתחיל בייצור עבר שם בעל עגלה אחד, וביקש לקנות בקבוק סודה, ואמר שיש לו צמא גדול ואינו יכול להמתין, וקנה סודה ושתה מהסודה, ומיד יצא לחבריו וסיפר להם שהגיע בעל הבית חדש, והוא מייצר מי סודה שלא ניתן לקבל בכל רחבי רומניה, שיש לו טעם מיוחד, שלא שתה מעולם, ומיד נכנסו כולם וקנו כל אחד בקבוק, והומינו אצלו כמה בקבוקים מראש, ומיד הנניס כמה פועלים למפעל,

מהו התכלית של סעודת ההילולא.

לקבל קבלות טובות

הנה מספרים על הרה"ק הבית אהרן מקרלין ז"ע כשהתפלל בראש השנה כשאמר 'המלך' התעלף, לאחר התפילה שאלוהו מה היה בהמלך, ואמר, נזכרתי בשאלתו של קיסר רומי לרבי יוחנן בן זכאי (גיטין נו:). כשאמר שלמא עלך מלכא, שאלו המלך, אי מלכא אנא היכן היית עד עכשיו, וכמו כן כשאמר המלך נזכר שמלכו של עולם ישאלו עכשיו אי מלכא אנא היכן היית עד עכשיו.

והנה זה פשוט שאצל הצדיק היה עבודה גדולה מחמשה עשר באב, ומה נחרד כשאמר המלך.

מספרים על החוזה מלובלין כשהלך לתשלך, והמנהג היה שלאחר תשלך היו זורקים חתיכת חלה כנגד הענין של ותשלך במצולות ים כל חסאתם, ובאלה רבה הביא שאחר תשלך מנערים את הבגדים לסימן שאנו משליכים כל החטאים מעלינו, וכאשר הלך לתשלך היה עמו תלמידו הרה"ק ר' נפתלי מרופשיץ, ולאחר שהשלך הרבי מלובלין החטאים, התכופף הרה"ק מרופשיץ והגביהו והכניסו לתוך כיסו, ואמר שהעבירות של הרבי הוא המצוות שלנו.

ונסיף עוד ענין אחד, מספרים שהרה"ק האור פני משה מפעשווארסק התפלל ביום הק' כל התפילות כתפילת הצדיקים, והתפלל תפילת נעילה, ולאחר מכן התפלל תפילת מעריב, וכאשר הגיע לתפילת מעריב כשאמר 'סלח לנו אבינו כי חטאנו' פרץ בבכי נורא, עד כדי סכנת נפשות, אף היה זה כבר לאחר תפילת נעילה.

וכנראה שיש חוט המקיף את כל העבודות הללו, בספה"ק מבואר שיש זמנים שכל אחד מישראל, וכל שכן צדיקים, וכל שכן ביום ההסתלקות, הרי הם עולים ממדרגה

למדרגה למדרגה מהיכל להיכל, ומשום כן כשאמר הבית אהרן 'המלך' ועלה להיכל יותר נעלה, הבין שכל מה שעשה עד עכשיו לא היה בזה די לפי מדרגתו, ושאל את עצמו אי מלכא אנא היכן היית עד עכשיו, וכמו כן כשראה הרה"ק מרופשיץ מעשיו של הרה"ק מלובלין, וראה את החטאים שהוא מנער, ראה שאצלו הם מצוות, לפי שקדושתו של הרבי מלובלין היתה נשגבה עד מאד, וכמו כן לאחר כל עבודתו ביום הק' הגיע למדרגה ששוב בכה כשאמר סלח לנו, כי כבר התעלה עד מאד.

ואפשר לפרש לפי זה, שהיה בגמרא כריתות אמרו בגמרא (דף כה.) 'אמרו עליו על בבא בן בוטא שהיה מתנדב אשם תלוי בכל יום חוץ מאחר יום כפורים יום אחד, אמר, המעון הזה אילו היו מניחין לי הייתי מביא, אלא אומרים לי המתין עד שתכנס לבית הספק, וחכמים אומרים אין מביא אשם תלוי אלא על שזדונו כרת ושגגתו חטאת'.

ולהבין דעתו של בבא בן בוטא מה שרצה להביא אשם תלוי למחרת יום הכיפורים יש לומר שהוא כמעשה הזה, שלפי שעבר עליו יום קדוש זה עלה למדרגת רמות ונשגבות והבין שהוא עדיין צריך להתעלות עוד ועוד.

מורי ורבותי! כשאנו נמצאים בסעודת ההילולא של רבינו, מה אנחנו לוקחים עמנו, צריך שיהיה 'והחי יתן אל ליבו', אנו צריכים לקבל קבלות והשראות, שהרי ביומא דהילולא עולה הצדיק מעלה מעלה מהיכל להיכל, והרי זה מהות אחרת, ויש לנו לקבל השפעה, אנו צריכים להגיש הקוויטל יחד עם פדיון, מהו הפדיון שבידינו לתת לצדיק, שכל אחד יקבל על עצמו איזה קבלה טובה, איזה מעלה מסוימת, איזה הנהגה מיוחדת שיקבל על עצמו בזכות הצדיק, וזה יפעל עליו כאור חווה, שישפיע עליו כל מיני ישועות ונחמות אמן ואמן.

מעלת התפילה בציון רבינו

היה אחד מזקני חסידי בעלזא, וגם כשהיה זקן היה נוסע בכל שנה לציון הק' בנחלת יצחק מתוך מסירות נפש, וכאשר שאלוהו על הדבר אמר, שמעתי מהרה"ק ר' משה בטלן ז"ל, שהיה מחסידי שטפנסט, שמאז הסתלקותו של רבינו, ראה כענין ראו אצל רבינו אצל הרה"ק מהר"א מעלזא, והנה ר' משה בטלן לא היה בטלן, שהיה מבין גדול, ומאחר שאמר שהרה"ק מבעלזא היה דוגמא למה שראו בשטפנסט, סימן הדבר שכאן היה אש לחבה, ולכן נסע מדי שנה בשנה לציון הק' לפעול ישועות.

להמשיך מפעלות הצדיק

והיתה נפש אדני צרורה בצרור החיים (ש"א כה, כט), נפש הוא רצון, וכמו שנאמר אם יש את נפשכם, והיתה נפש אדני צרורה בצרור החיים, רצון הצדיק הוא שימשיך עבודתו על ידי החיים, להוציא רצונו מן הכח אל הפועל, וענין זה אנו רואים כאן במוסדות הק'. השי"ת יעזור שנוכה להשפעת הצדיק וכולם יושעו בכל מה שהם צריכים.

וכעבור כמה שבועות כבר הוצרך לקנות עוד מכשיר ליצור סודה, והביא עוד פועלים.

כל זה סיפר ר' הערשל אצל הציון, וסיים ואמר, לא אטריח אתכם לשמוע את כל הפרטים, אבל זאת אוכל לומר לכם, לא עבר תקופה ומכן בתי המלון באו לבקש לקנות את הסאדע החדש של רומניה, וכל העשירים באו לדרוש מהסאדע, ואז קנה עוד תנויות ועוד בתי חרושת ויתרו סודה. יום אחד נכנס לשם עשיר אחד והפמליא שלו, ושאלו, מה לך למכור רק סודה, תמכור ביחד עם זה איזה מאכל, שלא יהיה זה סודה יבישה, וסיפר דבר לאמו, ואמרה אמו, לא, זה כבר עסק שלם, וצריכים לשאול את הרבי, והלכו לקנות הבשר רק מהשושט שהרבי אוכל, ונסעו עד לשוושט שהרבי אכל משחיתתו, והומינו שחיתה, ושכרו עוד חנות מומול, והתחילו למכור לחמניות עם בשר, וגם עסק זה התפתח בצורה מדהימה, ופתחו חנות אחר חנות, עד שכעבור תקופה קצרה היה כל הרחוב שלהם, בצד אחד מכרו סודה ובצד השני לחמניות עם בשר, וכל זה נתקיים על ידי ברכתו של רבינו, שאם ישמע לקול אמו תבא הפרנסה לקראתו בביתו.

דרשות

דרשת המשפיע כ"ק הגה"צ ר' נחמן בידרמן מלעלוב שליט"א בסעודת ההילולא קדישא שנערכה בבית מדרשינו בתשפ"ג

ישראל, ויש בחינה של 'מצמיח ישועות', וזהו הענין של 'ותגור אומר ויקם לך' (איוב כב, כח), וכמו שנאמר (תהלים מז, ה) 'צוה ישועות יעקב', שהצדיק גוזר והקב"ה מקיים, וזהו הבחינה של 'מצמיח ישועות', וענין זה היה אצל רבינו, וכמו שמסופר הרבה עובדות איך שהיה 'מצמיח ישועות', שלפעמים יש מצב שהאדם הוא במצב שהוא צריך תיכף לישועה, ואינו יכול להמתין עד שיפעלו הישועה באריכות, שצריכים הישועה תיכף על אתר, וזהו בחינת הצדיק שהוא 'מצמיח ישועות'.

זה היה כוחו של אותו צדיק, שהיה 'מצמיח ישועות'. השייכות שלנו לצדיק משטפנשט הוא בבחינת כמו שכתוב (משלי א, ח) 'שמע בני מוסר אביך ואל תטוש תורת אמן', שאאמור "ז"ל היה הולך הרבה לציון של רבינו, והנני זוכר את ה'תורת אמן', שאמי ע"ה היתה צריכה לישועה ועשתה ארבעים יום על ציונו של רבינו, והיתה מדברת תמיד משטפנשט.

ופעם ספרה שכאשר בקשה ללכת לציונו של רבינו היה השער סגור, וטיפסה מעל השער!! כדי להגיע לציון הק'.

מעלת הדיבור מהצדיק

אין לנו השגה בצדיקים ובהשגות הצדיקים שהם מתעלים בכל שנה ביומא דהילולא יותר ויותר, ויש מעלה גדולה כמה שמדברים מהצדיקים, וכמו שאיתא מהרה"ק רבי נחום מטשרנוביל (ילקוט מאורי אור) זי"ע בחשיבות הדבר, דהנה כתיב (מלאכי ג, טז) אז נדברו יראי ה' איש את רעהו ויקשב ה' וישמע ויכתב ספר זיכרון לפניו ליראי ה' ולחושבי שמו, ויש להבין הלשון דנקט אז נדברו, והל"ל אז ידברו, וגם למה יש כפל הלשון ויקשב ה' וישמע, ועוד יש לדייק דברי שא דקרא כתיב יראי ה' ובסיפא הוסיף

ראש המתנדבים בהכנסת אורחים של שטפנשט בציון הקודש הרה"ח ר' שמואל חריטן בחלוקת הקוגל לרבבות העולים לציון ברינה

על זה וכתב יראי ה' וחושבי שמו, ויש לבאר בביאור הפסוק, דנדברו הוא מלשון נפעל, היינו שהמדובר הוא על יראי ה', דאיש את רעהו סחים ומדברים אודות הצדיקים ויראי ה', ואומרים דבר שמועה מפייהם, ובפרט כאשר מדברים מהעבודת ה' שהיה אצל הצדיק, ואז נתעורר האדם בתשובה מתי יגיעו מעשי למעשה אבותי (תנבא"ר כה), וזה גופא זכות עבור הצדיק שעל ידו נתעוררו בני אדם בתשובה ותיקון המעשים, ועל ידי שהצדיק יש לו הנאה ונחת רוח הרי הוא מעורר זכותו למלעלה ומליץ טוב על

של ששת בניו הק', שהם כנגד ששה סדרי משנה, וכך אמר, "הראשון שלום יוסף - סדר זרעים, ומסכת ראשונה ברכות וכולו ברכות. הב' אברהם יעקב - סדר מועד, ומסכת ראשונה שבת והוא גם בחול בחינת שבת, ושמו מורה על אמת ואמונה והוא מדתו כמדת האבות ממש. הג' דוב בער - סדר נשים, ומסכת הא' ימות, הרביעי בקודש מנחם נחום סדר נזיקין, ומסכת הא' בבא קמא, ויכול לעבור לפני ה' אבות נזיקין. הה' דוד משה סדר קדשים, והוא קדשי קדשים ולא קדשים קלים. הו' הנוגד כעת, ולפי שאין לו עוד שם איני רוצה לומר עליו מסכת".

והנה בגמרא שבת (דף לא). אמרו, 'אמר ריש לקיש מאי דכתיב והיה אמונת עתיך חוסן ישועות חכמת ודעת וגו', אמונת זה סדר זרעים, עתיך זה סדר מועד, חוסן זה סדר נשים, ישועות זה סדר נזיקין, חכמת זה סדר קדשים, ודעת זה סדר טהרות', ואכן צדיקי בית שטפנשט המשיכו תמיד ישועות עבור

ברשות הרבנים הגאונים הצדיקים שליט"א, ברשות מרא דאתרא הרב סלומון שליט"א וכל קהל הקודש.

אור ישר ואור חוזר

בשו"ת מהרי"ל הביא על אחד שקיבל על עצמו שלא להנות כי אם מסעודת מצוה, ושאלו לגבי הסעודה שעורכים בל"ג בעומר אם הוא נחשב לסעודת מצוה, וענה לו מהמהרי"ל, שהנה בגמרא סוף ברכות (סד). אמרו, 'ואמר רבי אבין הלוי כל הנהנה מסעודה שתלמיד חכם שרוי בתוכה כאילו הנהנה מזיו שכינה', ומבאר שהכוונה תלמיד חכם שרוי בתוכה היינו שעושים את הסעודה לשמו ולזכרו ולכבודו, אזי ההשראה של הצדיק חופף על המקום ועל הסעודה שעשו לכבודו, ומשום כן הוא נחשב כאילו הנהנה מזיו שכינה.

ובגמרא דרשו ענין זה ממה שנאמר אצל משה רבינו, 'שנאמר ויבא אהרן וכל זקני ישראל לאכל לחם עם חותן משה לפני האלקים, וכי לפני אלקים אכלו, והלא לפני משה אכלו, אלא לומר לך כל הנהנה מסעודה שתלמיד חכם שרוי בתוכה כאילו הנהנה מזיו שכינה', והנה סעודה זו לא היה לכבודו של משה, וגם לא היה משה מסיב שם, וכמו שפירש"י בפרשת יתרו שהיה משה עומד ומשמש לפניהם, ואעפ"כ הוא נחשב שהתלמיד חכם נמצא בתוכם והוא סעודת מצוה, והוא הדין בסעודה שעושים בל"ג בעומר לכבוד נשמת הצדיק, והמגן אברהם הביא ענין זה להלכה בסימן תקס"ח (סק"ה) 'איתא סוף ברכות כל הנהנה מסעודה שתלמיד חכם שרוי בתוכה כאלו הנהנה מזיו השכינה'.

והנה אנו נמצאים עכשיו בסעודת ההילולא שהצדיק דער הייליגער צדיק השטפנשטר שרוי כאן, על ידי הסעודת מצוה שעורכים כאן! ובכללות במקום זה הוא נמצא ביותר, כאן נמצא כאן היה, ובפרט בסעודת ההילולא, שעל ידי הכינוס לצדיקים אנו מומשיכים אותו לכאן, ולאחר מכן עולים לציון, שעולים אליו, והרי זה ענין של אור ישר ואור חוזר, וכך פועלים ישועות.

סדר ישועות

ידוע הענין שהרה"ק מרוז"ן בעת שנולד בן זקונו הרה"ק ר' מרדכי שרגא מהוסיאטין מנה גדולתם

ההילולא

לזה בימי בין המצרים, קבלה גדולה או קבלה קטנה, ובוה מתדבקים בדרכי הצדיק.

הנה רבינו נולד בזמן דחנוכה, ואכן הוא פעל לישראל נסים שלא כדרך הטבע, ואמנם אצלו היה זה בדרך הטבע, וכמו שאנו רואים שבחנוכה מבקשים שיהיה נסים לישראל כבימים ההם בזמן הזה, ולכאורה כיצד שייך לבקש על הנס שלא כדרך הטבע, וכמו שמבואר בחז"ל שאין מזכירים מעשה נסים, אבל בחנוכה אפשר לבקש 'הרחמן הוא יעשה לנו נסים כמו שעשית לאבותינו בימים ההם בזמן הזה, לפי שבזמן של המשכת נסים הרי שהנס נעשה בדרך הטבע, והנה רבינו נולד בימי הנסים, באופן שהיה תמיד פועל ישועות ומצמיח ישועות שלא בדרך הטבע.

יומא דהילולא ביום כ"א

והיומא דהילולא שלו חל בכ"א תמוז, רמז לכ"א יום של ימי בין המצרים, שבימים אלו צריכים להתחזק באהבת ישראל ובענינים שבין אדם לחבירו, והזמן גרמא, כדי שעל ידי כן יבנה בית המקדש.

ואנו רואים שכל עניני בית המקדש נשנו במסכת מידות, ללמדך שכאשר יהיו מידות טובות יבנה בית המקדש במהרה בימינו. ואמרו שמשום כן הרי זה נקרא 'מידות', לפי שהאדם נמדד על פי מידותיו הטובים, ויש לנו להדבק בדרכי הצדיק באהבת ישראל שלו, ועל ידי כן נפעל הישועות באופן של 'מצמיח ישועות'.

והנה אפשר לקבל קבלות טובות לארבעים יום, אבל גם לאחר שזוכים לישועה ממשיכים את הארבעים עום, ואין סתירה בדבר.

השי"ת יעזור שיצמיחו ישועות ורפואות.

בספה"ק בית אהרן מביא דברי הוזה"ק, שבמה שהיה הצדיק מדובק בעולם הזה הרי הוא ממשיך במפעלותיו גם בעלמא דאתי, והיה זקיה"ק חוזר תמיד על דברי הוזה"ק, והיה מבאר, שמאחר שהצדיק מסר את נפשו בעולם הזה על ענין זה, נותנים לו הכח בעלמא דאתי להמשיך בענין זה, וזהו הענין מה שגדולים צדיקים במיתתן יותר מבחייהן, שכן בחיי הצדיק היו צריכים להמתין זמן רב עד שנכנסו לפני הצדיק, אבל כשהוא רק נשמה, אזי הוא פועל מיד עבור כל ישראל, להשפיע השפעות טובות.

השי"ת יעזור שנוכה להשפעות טובות וישועות ורפואות, ושיתגלה האור של הכ"א ימי תשרי, וכמו שמבארים בספה"ק האור שיש בכ"א הימים בימי בין המצרים, שזכותו יגן עלינו ועל כל ישראל, ונפעל כל הטוב, אור חדש על ציון תאיר ונוכה כולנו במהרה לאורו בבנין בית מקדשינו ותפארתינו במהרה בימינו, אמן.

והכניס בהם אלוקות, והאנשים הפשוטים הללו על ידי אמירת התהילים שלהם בקעו רקיעים, על ידי תמימותם ופשטותם.

ומי יכול לשער המדרגה של העמי הארץ בדורות קודמים, שבירושלמי אמרו שעם הארץ אימת שבת עליו, העם הארץ הפשוט שלא ידע צורת אות, והיו צריכים להוציאו בתפילה ידי חובתו, והיה חשוד על המעשרות, ואעפ"כ אם שאלוהו בשבת אם הפירות מעושרים לא שיקר מחמת שאימת שבת עליו, ואנו מחפשים עד היום היכן הוא העם הארץ הזה שיהיה אימת שבת עליו.

זה היה עבודת הצדיק, להאיר את האמונה והעבודה בבני ישראל, לבא לקרבת ה', זהו פעולת צדיק לחיים, והיה בבחינת ר' דוד לעלובער בדורו.

יד מחוברת ללב

ידוע מנהגו של רבינו משטפנשט, שכאשר היה מברך את הנכנס לפניו, היה נוטל את ידו ומניחו אצל ליבו, וכך היה מברכו, וזהו פלא בעיני כיצד לא נכוותה יד האנשים על ידי מה שידו היתה סמוך לליבו של רבינו, שהיה ליבם של ישראל.

ידוע מה שאמר הרה"ק ר' דוד מלעלוב, שאילו היו כל בני ישראל נותנים יד זה לזה, הרי שהידיא

המשפיע כ"ק הגה"צ רבי אלימלך בירדמן בתפילה באשמורת הבוקר בציון המצויינת אריכתא היה מוגיע עד לכסא הכבוד והיינו זוכים

לאגולה וישועה, ועל פי זה ביאר לשון הפסוק (איכה ג, מא) נְשָׂא לִבְנֵנו אֶל כַּפָּיִם אֶל אֵל בְּשָׁמַיִם, שכאשר יתנו כל אחד את ידו אחד לשני, צריך שיהיה זה באופן של 'אל קל בשמים', שיהיה היד יחד עם הלב. והנה יש אנשים שלוקחים את ידם ועושים סלח לנו על לבו של השני, אבל רבינו עשה ההיפך, שלקח את ידו של השני והניחו אל ידו, ואז באים לידי 'נשא לבנו אל כפים אל קל בשמים', שכאשר היד מחוברת לליבו של הצדיק, אזי אפשר לבא עד לכסא הכבוד.

והנה כאשר יושבים בסעודת הילולא, בודאי שהצדיק יש לו הנאה במה שבני ישראל יושבים ואוכלים ושותים ומברכים ברכה לפניו ולאחריה, והרי זה נחת רוח לצדיק, אבל הזכירו כאן הענין שצריכים לצאת עם קבלות טובות, שיהיה לנו נגיעה במעשה הצדיק, ועל ידי מה שמתדבקים בדרכי הצדיק ובדרך עבודתו הרי זה נחת רוח לצדיק, וצריכים לקבל חיזוק בענינים של אהבת ישראל, שהזמן גרמא

כלל ישראל, ובפרט עבור אלו שדיברו ממנו, ואמר הכתוב, 'ויקשב ה' וישמע', ויקשב ה' את הדיבורים הטובים על הצדיק, 'וישמע' מה שהצדיק מליץ טוב על ישראל, 'ויכתב ספר זכרון לפניו ליראי ה' ולחושבי שמו', דשניהם יראי ה' וחושבי שמו עולים לזכרון טוב לפניו יתברך, ליראי ה' אלו הצדיקים שהזכירו שמם ופעולותיהם לטובה, ולחושבי שמו, המה האנשים שהעלו את הצדיקים על זכרונם ודיברו מהם, ונקראו חושבי שמו, דעל ידי שמייקרים ומחשיבים את עבדי ה' הצדיקים, הרי זה גם מגדיל ומחשיב את שמו ית' בעולם.

והצדיק משום הכרת הטוב מה שמדברים מעבודתו הרי הוא משפיע השפעות טובות ישועות ורפואות. טמיר ונעלם

והנה אין לנו השגה בצדיק משטפנשט, וכאשר הנני מתבונן בדבר מכל מה שמספרים נראה שהוא היה כמו זקיה"ק ר' דוד מלעלוב בדורו, שהיה 'טמיר ונעלם', רבינו משטפנשט נהג בנשיאותו ס"ה שנים, ומעולם לא אמר תורה ברבים ולא ראו אותו בלימודו ובעבודתו, שכל הנהגתו היה באופן של 'טמיר ונעלם', הסתר בתוך הסתר, וכענין הזה היה אצל הרה"ק ר' דוד מלעלוב שלא היה אומר תורה,

ואמר פעם על הפסוק (תהלים קיט, יא) בְּלִבִּי צִפְנֵתִי אֲמַרְתָּ לְמַעַן לֹא אֲחַטֵּא לָךְ, אַחַטָּא הוּא מְלִשׁוֹן חֲסָרוֹן, והרה"ק המגיד מטשערוביל זי"ע העיד פעם שכאשר עלה למעלה ראה אין שהרה"ק ר' דוד מלעלוב דרש דרשה בישיבה של מעלה, כמו בעת מתן תורה, דרשה של ארבעים יום וארבעים לילה, וכל הצדיקים עמדו מסביבו, וכאן בעולם הזה היה טמיר ונעלם.

וכל כולו של רבינו היה שהפקיר עצמו עבור בני ישראל, באהבת ישראל עצומה, לפעול ישועות עבור בני ישראל.

זקני ז"ל היה אומר שהצדיקים היו תמיד מסתירים את מדרגתם האמיתית בעבודת ה', ואמר שהרה"ק מרוז"ן הסתיר את מדרגותיו על ידי הנהגתו מתוך עשירות ורחבות, ועל ידי מה שהביטו בעשירות וכדומה לא היה אפשר לראות את מדרגתו הפנימית, ועל היהודי הק' אמרו שהסתיר את מדרגותיו עם הלומדות והגאונות שלו, שיחשבו שהוא גאון ולמדן, ולא ירגישו במדרגותיו בעבודת ה', והרה"ק מראפשיץ הסתיר את מדרגותיו על ידי מה שאמר מילתא דבדיחותא, וכך לא יביטו לראות במדרגותיו, והרה"ק ר' דוד מלעלוב הסתיר את מדרגותיו הנשגבות באהבת ישראל שלו, שהיה מתעסק עם כל יהודי פשוט, ומציע לו מאכל ומשתה, וכן היה אצל רבינו שהסתיר את מדרגותיו על ידי מה שהתעסק עם פשוטי עמק ישראל שברומניה, בשטפנשט וביאס, ועל ידי מה שיקרב אותם נאחזו באמונה בה', בשמירת שבת ובקיום המצוות, והיה תמיד מחדיר את האמונה אצל אותם שנכנסו אליו, שהאיר את עיני האנשים הפשוטים

עולו

הילולא דצדיקא הרה"ק רנ
סוף וקץ לכל

ימים מוצ"ש
וראשון
כ"א - כ"ב תמוז
28/07/2024

ששת ימים

בני ברק < באים ונוסעים

הסעות אורח לצדיק: 052-71-72-850

יום ראשון כ"ב תמוז 28/7
יציאה: מ-13:00 עד 23:00 כל שעה עג
חזרה: מתמלא ויוצא עד 00:30

מוצ"ש כ"א תמוז 27/7
יציאה: מ-22:00 עד 01:00 כל שעה עגולה
חזרה: מ-23:00 עד: 02:00 מתמלא ויוצא
תחנת גן ורשא דרך התחנות ברחוב חזון איש עד מגדל המים ומשם לבית העלמין נחלת

תחבורה
לציון הצדיק
בבית העלמין
נחלת יצחק גבעתיים

בית שמש

הסעות קו השמחות
02-9992040

מוצ"ש כ"א תמוז 27/7: 22:30
יום ראשון כ"ב תמוז 28/7: 16:30
הרשמה חובה

אשדוד

הסעות אברמוביץ
2 073-3453454 שלוחה

מוצ"ש כ"א תמוז 27/7: 22:15
יום ראשון כ"ב תמוז 28/7: 17:00
מסלול מתחנות קו 350
המתנה שעה וחזור

לקבלת הקמיע המתוח

5-18-18

ניתן להעביר שמות לתפילה
ל-40 יום המסוגלת ביותר והרשמה
לתיקון 'פדיון החיים' של מרנן ורבנן
גדולי וצדיקי הדור שליט"א

מצוואתו הקדושה:
ומי שיתעקש
על קבריו
אמליץ טוב בעדו

והתכנסו

בי אברהם מתתיהו בן רבי מנחם נחום זיע"א
צרותנו תחילה וראש לפדיון נפשנו

בית שמש

ירושלים < באים ונוסעים

באים
ונוסעים

מסיעי ישראל
052-7150652

מוצ"ש כ"א תמוז 27/7: בשעה 22:00
יום ראשון כ"ב תמוז 28/7: בשעות 17:00, 15:00, 10:00
יציאה מתחנת האבן רחוב שמואל הנביא 79 ליד סדיגורא

הופמן ובניו נסיעות
02-5370074 | 02-5376188

מוצ"ש כ"א תמוז 27/7: בשעות 23:00, 22:30
יום ראשון כ"ב תמוז 28/7: בשעות 17:00, 16:00, 11:00
הרשמה חובה < רח' יונה 1 גאולה

באים
ונוסעים

ביתר עילית

הסעות דרכינו - רוט
054-8410942 | 052-7662780

מוצ"ש כ"א תמוז 27/7: 21:45
יום ראשון כ"ב תמוז 28/7: 10:00, 16:30
הרשמה חובה

אלעד

הסעות אורח לצדיק:
052-7172850

יום ראשון כ"ב תמוז 28/7:
17:00
הרשמה חובה

מודיעין עילית

הסעות הומינר
054-8797700

מוצ"ש כ"א תמוז 27/7: 22:15
יום ראשון כ"ב תמוז 28/7: 17:00
בתחנת היציאה מהעיר
הרשמה חובה

שתייה וכיבוד קל
יגש לבאי ההילולא

לקיים צוואתו הקדושה
שיומשך הבתי תורה והבתי
התפילה והבתי חסד כאשר
היה באמנה איתו בחיי תורתו

מן המבורך חייגו:

1700-55

דרשות

דרשת הגה"ח הרב יעקב לייפער שליט"א ראש ישיבת פיטסבורג בסעודת הילולא דצדיקיא שנערכה בבית מדרשינו בתשפ"ג

לקדושים אשר בארץ המה - מעלת קברי הצדיקים

ברשות המרא דאתרא הרה"ג ר' אברהם יעקב סלומון שליט"א, ברשות ראש ישיבת סדיגורה הרב צלר שליט"א, ברשות ראש הכולל הרב שטיין שליט"א, רבנן ותלמידיהון הקהל הקדוש הזה.

בפסוק בתהלים (טז, ג) נאמר לְקֹדְשִׁים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ הַמָּוֶה וְאֵדִירִי כָּל חַפְצֵי בָם. ופירש"י מהו לְקֹדְשִׁים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ הַמָּוֶה, בשביל הקדושים אשר המה קבורים בארץ אשר התהלכו לפניך באמת, ואדירי כל חפצי בם, הם האדירים אשר כל חפצי בם וכל צרכי נעשים בשבילם. זהו מעלת ציון הצדיקים.

הצדיקים שאנו מתכנסים יחד לכבוד הילולא קדישא של רבינו הרשב"א משטפנשט, ואדירי כל חפצי בם, כל מה שאנו צריכים לפעול בע"ה, הכל נעשה בשביל הצדיק.

ענין ההליכה לקברי צדיקים

הענין מה שהולכים לקברי הצדיקים, ראה מה שמפרש הרמב"ן בסוף פרשת עקב (דברים יא, כב) על מה שנאמר 'ולדבקה בו', ומבאר הרמב"ן לשון נפלא, 'ויתכן שתכלול הדביקה לומר שתהיה זוכר השם ואהבתו תמיד, לא תפרד מחשבתך ממונו בלכתך בדרך ובשכבך ובקומך, עד שיהיו דברי עם בני אדם בפיו ובלשונו, ולבו איננו עמהם, אבל הוא לפני ה', ויתכן באנשי המעלה הזאת שתהיה נפשם גם בחייהם צלורה בצדור החיים, כי הם בעצמם מעון לשכינה, מובאר בלשון הרמב"ן לשון נורא, שהצדיקים בעצמם גם בחיי חיותם הם מעון לשכינה.

וראה מה שהביא בדרשות הר"ן בדרוש השמיני על דברי הרמב"ן: "שאינו ספק שראוי שנאמין שכמו שבזמן שבת המקדש קיים, היה המעון ההוא המקודש מקום מוכן לחול שפע הנבואה והחכמה, עד שבאמצעות המקום ההוא היה שופע על כל ישראל. כן ראוי שיהיו הנביאים והחסידים מוכנים לקבל שפע החכמה והנבואה, עד שבאמצעותם יושפע השפע ההוא על המוכנים לכל בני דורם לכן גם אם לא ישתתפו עמהם, אבל מצד המצאם בדורם שהם עצמם כמו המקדש המקודש", ומביא על זה דברי הרמב"ן: "והרמב"ן ז"ל כתב בסוף סדר והיה עקב: ויתכן באנשי זאת המעלה שתהיה נפשם גם בחייהם צלורה בצדור החיים, כי הם בעצמם מעון לשכינה, כאשר רמזו בעל ספר הכוזרי ע"כ, ואפשר שנתכוין גם לזה."

"ולפיכך בהמצא לנביאים והחסידים בדורות יהיה השפע שופע עליהם, ובאמצעותם אפשר שיהיה שופע על כל המוכנים מבני דורם. וכל שכן לאותם שהם מתקרבים אליהם ומשתתפים עמהם."

ומוסיף הר"ן לבאר הענין הנשגב של קברי הצדיקים: "ולא בחייהם בלבד, כי גם אחרי מותם, מקומות קברותיהן

ויצאו לחפש אחריה ולא מצאוה, ומיד התחילו כל השכנים לחפש אחריה, וכאשר נתאחזה השעה ועדיין לא נמצאת הילדה, אמר לו אחד שיתקשר לביתו של רבינו, שכבר היה לו קו טלפון, עבור ההזכרות, ואמרו לו שילך לסניף הדואר בעירו ויזכיר את בתו, וכן עשה האיש, שהתקשר לבית רבינו, והגבאי הרים את הטלפון, והזכיר האב את בתו שנאבדה ואין מוצאים אותה, וענה רבינו שיחפשו למטה במרתף של הבית, וכן עשו, ומצאו את הבת וישבת ובוכה, ונתברר שהבת שיחקה שם סמוך למרתף והיא נרדמה באחד הפינות, וגם כשירדו לחפש אותה לא שמו לב אליה, וכאשר נכנסו לאחור שרבינו הורה לחפש שם התעוררה הבת והתחילה לבכות. ויהי רצון שבזכות הצדיק ישובו כל הנאבדים והנדחים מלפני ה', לשוב לפניו יתברך.

עוד מספרים, רבינו לא נסע למקום מנוחה, ואמר שאין שייך מנוחה, שהרי צריכים לעבוד את ה' כל העת, ולאחר שהפצירו בו הסכים לצאת לנאות דשא, והגבאים ספרו שעבודתו בקודש היתה ללא שום שינוי, ובמוצאי שבת לאחר ויתן לך הציע הגבאי שהרבי יצא לשאוף מעט אוויר בחוץ, לצורך בריאותו, וכאשר הרבי יצא נדחפו האנשים, והיה שם ילד קטן שדחפו אותו מחמת הדחק, וכאשר שמע את הבכי של הילד שאל מהו הבכי, ואמרו שהוא בוכה מחמת הדחק, וכאשר שמע רבינו הדבר נחרד ואמר, וכי בגללי ילד יהודי, ותיק שב לביתו.

ועכשיו אנו מבקשים מהצדיק הקדוש, כשם שבחיי חיותך דאגת שלא יבכה ילד יהודי, עכשיו לא תנוח ולא תשקוט שכל המתחננים לישועה וברכה שיזכו ביומא דהילולא של הצדיק לכל הישועות.

ואיתא מהרבי ר' צדוק במעלת יומא דהילולא, שביזום הסתלקותו של הצדיק נשאר ברכות וישועות בעולם, ונמצא שהיום של כ"א תמוז נקבע ליום של ישועות למעלה מדרך הטבע, ובודאי שיפעל עבור כל הלבבות הנשברים שיזכו לשפע ברכה והצלחה.

ואברך בברכת הדיוס מעומד ליבי את המרא דאתרא שליט"א שמוסר נפשו עבור פרסום שמו של הצדיק משטפנשט, הש"ת יתן לו כוח וסיעתא דשמיא להמשיך את ההפצה הגדולה, וכבר הפלגו חז"ל בגודל מעלת המברר מקחו של צדיק, ואין זכות גדולה מזו, שבזכותו זוכים לידע מהצדיקים משטפנשט, ומגלגלין זכות על ידי זכאי, שכל העולם יודעים מהצדיק ופועלים ישועות, ובודאי שהוא עושה נחת רוח גדול לצדיק.

וכן היה אומר זקיה"ק בעל האמונת אברהם מפיטסבורג ז"ע שהצדיקים בעולם האמת צמאים שידברו מהם, כמו השיכור המתאוה לכוס יין, והרי זה זכות גדולה מה שמדברים מזכות הצדיק, ובודאי שזכות הצדיק יעמוד לו ברותניות ובגשמיות ויזכה לרוב נחת מכל צאצאיו, ונוכה כולנו במהרה אור חדש על ציון תאיר ונוכה כולנו במהרה לאורו.

ראויין להמצא השפע שם בצד מן הצדדים. כי עצמותיהם אשר כבר היו כלים לחול עליהם השפע האלהי, עדיין נשאר בהם מן המעלה והכבוד שיספיק לכיוצא בזה ומפני זה אמרו רז"ל שראוי להשתטח על קברי הצדיקים ולהתפלל שם, כי התפילה במקום ההוא תהיה רצויה יותר להמצא שם גופות אשר חל עליהם כבר השפע האלקי. וזהו הענין מה שכלב בן יפונה הלך להתפלל על קברי אבות.

וראה בספר מהר"י מינץ בדרוש העשירי קונן על רבו הבית יוסף הקבור בצפת, ומביא את דבריו של הר"ן, והוא מאריך לבאר גודל קדושתו של מרן הבית יוסף, וכתב שאפשר לדרוש על מקום קבורתו מה שנאמר בפרשת ראה (דברים יב, ה) 'לשכנו תדרשו ובאת שמה', ומבאר מהר"י מינץ שכאשר דורשים את מקום קבורת הצדיק, ומתפללים שם, 'ובאת שמה', שתזכר לראות בנחמת ציון ובנין ביל המקדש, שעל ידי מה שפוקדים את המקום הקדוש של הצדיק, על ידי כן זוכים לראות בנחמת ירושלים.

זהו ענין ההתכנסות שאנו מתכנסים היללה לסעודת הילולת הצדיק משטפנשט, שכל רומניה והגלילות הלכו לאורו לגודל צדקתו וקדושתו שאין לנו שמץ של השגה בזה, וגם היום במקום מנוחתו נשפע שפע גדול, וכדברי הר"ן, כי עצמותיהם אשר כבר היו כלים לחול עליהם השפע האלקי, עדיין נשאר בהם מן המעלה והכבוד שיספיק לכיוצא בזה, כי התפילה במקום ההוא תהיה רצויה יותר להמצא שם גופות אשר חל עליהם כבר השפע האלקי.

סיפורי נפלאות

מספרים על רבינו, פעם הגיע אליו אחד שבנו הקטן היה לו מחלת הנפילה ה' ירחם, וכבר הלך לדרוש אצל כל הרופאים ולא מצא לו מזור ומרפא, וירא בצר לו וספרו לו שיש את הצדיק משטפנשט וילך אליו לבקש על נפש בנו, וכאשר הגיע לרבינו כתב הגבאי את הקוויטל, כנהוג אצל צדיקי בית רוז'ין, ולאחר מכן הורה לו להכנס אל הצדיק, ולאחר מכן סיפר היהודי שמיד לאחר שנכנס לרבינו, ורצה לגשת עם בנו הקטן לקבל שלום, שוב נפל ילדו והתעלף, למשך שמונה או עשר דקות, וכאשר ראה הצדיק את הדבר, עמד הצדיק וראה את המחזה הנורא, ולאחר עשר דקות קם הבן, ואז קרא לו רבינו ונתן לו את ידו ואמר לו בהאי לישנא, מהיום שוב לא תדע מענין הנפילה, ותמיד תוכל לעמוד על רגליך.

וסיפר בעל המעשה, שהכיר את היהודי כשהיה למעלה מבן תשעים, ומאז אותו מקרה שרבינו ברכו, לא היה לו מקרה של נפילה, שהתקיים אצל רבינו 'ותגור אומר ויקם לך'.

ואם רבינו ריפא את הילד שחלב במחלת הנפילה, בודאי שיהיה למגן ומחסה כל בני ישראל שלא יהיה להם שום ענין של נפילה ברוחניות ובגשמיות, ויומשך שפע גדול על עם ישראל.

עוד מספרים שהיה מעשה באחד העיירות הסמוכות לעיר שטפנשט שנאבדה ילדה כבת שמונה שנים מבית אביה,

ההיילולא

דרשת הרה"ג הרב אברהם יעקב סלמון שליט"א

רב קהילות שטפנסט
ביום ההיילולא תשס"ג
בבית מדרשינו

שהיה ארבע שמחות בבית, ובאותה השנה מצאו כל הארבע בנות את זיווגן והתחתנו.

כבוד גדול עשו לו בדרכים

מה שהבאנו על הנסיעות של הרבי משטפנסט ליאס, יש יהודי מיוצאי העיר הארלוי שכותב תיאור, שכאשר הגיע רבינו לעיר הארלוי, חמישים ק"מ מהעיר יאס, שהרבי היה נוסע משטפנסט ליאס מעיר לעיר ומכפר לכפר, במסלול שארך שבועות ארוכים, מאחרי הימים טובים ועד ל"ד כסלו וחנוכה, וכן בחזרתו משם, והוא מתאר שם בהתרגשות מיוחדת, מזכרונות ילדותו, שאנשי העיר היו יוצאים חצי דרך לקראת העיר הבאה, כדי לקבל פני הצדיק שהגיע מהעיר הקודמת, ובדרך היו מנקים את כל הדרכים שהיתה הכרכרה צריכה לעבור, והוא מתאר שם את צורת הכרכרה, שהיתה כרכרה משובחת עם גלגלים מיוחדים, והוא מתאר שכאשר הגיע כרכרת הרבי, אזי היו אנשי הארלוי מסירים את הסוסים מהכרכרה, ורותמים את עצמם לכרכרה ונשארו את הכרכרה בעצמם עד שכנסו לעיר.

וכבוד גדול עשו לרבינו בבואו לכל עיר, ובאחד הערים היה מעשה שהמושל קינא בכבוד שעשו לרבינו, ומחמת גודל קנאתו עשה כאילו היה תאונת דרכים, והזמין את הרבי לחקירה על התאונת דרכים שהיה על ידי הכרכרה ועל בזיון המושל, וכאשר באו לרבי וספרו לו על הדבר, שהמושל רוצה לזמן את הרבי לחקירה, ענה הרבי, אני אלך והוא ירוץ, ומיד נתן המושל את עיניו בטיפה המרה, ונעשה שיכור והתחיל לרוץ ברחובות העיר, ומחמת הבושה פטרו אותו ממשרתו.

וממעשה זה שוב לא נסע הרבי לעיר זו, ולאחר כ"ד שנים באו לבקש מהרבי שישוב לבא לעיירה זו כדי לחזק את היהודים שם, וכמו שמביא הרב יצחק חכם בזכרונותיו.

גודל ענין הסעודת היילולא

נסיים את דברינו בדבריו שהיה אומר הרה"ק מרימניץ ז"ל אודות סעודת היילולא קדישא, שהוא בעצמו היה עורך הסעודה בדחילו ורחימו, ופעם באמצע עריכת השולחן הטהור שמענו איך שהוא אומר "דער רבי איז דא", שהרבי נמצא כאן, ואחד השומעים חשב שכוונתו למה שאמרו בירושלמי שהאור דבר שמועה מפי הצדיק יראה כאילו בעל השמועה עומד כנגדו, ואיש זה ישב ברחוק מקום מהרה"ק מרימניץ, ולחש בשקט ואמר המאמר כאילו בעל השמועה עומד כנגדו, והרה"ק שמע את המשך בעמוד 16 <<<

מעשה שלא שמעתי עדיין, עובדא סיפר דודי מורינו הג"ר טוביה אריה טוביאס זצ"ל, וכך סיפר, ידוע שרבינו משטפנסט לא היה נוסע לנאות דשא למנוחה בימות הקיץ, והיה נשאר כל השנה בביתו, והיה שנה אחת נסע לעיירה אחת, ומחמת הדוחק היה ילד שבכה, ומאו לא נסע גם לעיירה זו.

והנה חצה"ק בשטפנסט היתה חצר רחבת ידים, והיה שם גינה גדולה, וכאשר היה זמן שרצו שהרבי ינוח מעט, היה יוצא רבינו לחצר ומטייל הלך ושוב, ובוה יצא ידי חובתו לצאת לשאוף אוויר צח בימי הקיץ החמים.

שנה אחת כשיצא לחצר שמע קולות שבאים מהרחוב הסמוך, ושאל את הגבאי מהו הרעש ששומעים כאן, וענה לו הגבאי שהקול נשמע מהדרך הראשית המוליכה לעיר בוטושאן, ועכשיו הוא הזמן שבני ישראל יוצאים ליריד בבוטושאן, ואלו הקולות שנשמעים.

ולאחר מכן אמר הגבאי, הנה היהודים הללו צריכים להרחיק לנסוע עד לבוטושאן ליריד, אבל הרבי יש לו כאן בשטפנסט יריד טוב, שבני ישראל באים תמיד לרבי ומביאים קוויטלאך ופדינות, נעמד הרבי וחשב מעט, ואחר כך נענה באנחה ואמר, ככה אתה אומר, שיש לי יריד יותר קל מהיריד שלהם, דע לך שמהרגע שהאדם מעלה על דעתו לבא אלי ולבקש בקשות, וכאשר הוא מגיע לכאן הרי הוא מקיים הענין של "דע מאין באת ולאן אתה הולך", וכאשר הוא בא לבקש את הבקשות, הריני צריך לקיים הענין של "ולפני מי אתה עתיד ליתן דיון וחשבון", וענין זה לי בכל אחד ואחד שנכנס ובא לכאן, שאני צריך ליתן דין וחשבון, זה היה הסתכלותו של בעל ההיילולא הרבי משטפנסט, בכל עת שנכנס אליו יהודי, והיו אלפים שבאו אליו.

וידוע שכאשר היה רבינו נוסע לעיר יאס, היו צריכים להמתין במשך כמה שבועות כדי לזכות להכנס לרבינו, וכאשר היה נוסע בדרכו משטפנסט ליאס, הרי שבכל העיירות וכל הכפרים שהיה שוהה בדרכו, היו ממתניעים מאות אנשים כדי לזכות בדבר ישועה ורחמים.

משפיע זיווגים הגונים

כשהיינו פעם בכפר שמאי עם הספר תורה של הצדיק משטפנסט סיפר לי שם אחד התושבים, שהם באו מהעיר הסמוכה לשטפנסט היכן שהצדיק עבר בדרכו ליאס, וסיפר שבבית אביו היו ארבע בנות שהגיעו לפירוקן והיו צריכים לישועה וברכה, והם המתינו להכנס לרבינו, אבל מחמת ריבוי האנשים לא הצליחו להכנס לרבי, והרבי כבר עלה על הכרכרה כדי לנסוע לדרכו, ופרצה אמו את הגדרות ואת הגבאים, ודפקה על הכרכרה, ואמרה, רבי! יש לי ארבע בנות שצריכות זיווג הגון, ונענה רבינו ואמר,

יום שפועלים ישועות

ברשות כל הרבנים הצדיקים וברשות קהל הקודש. אנו באים עכשיו מהציון הק' בנחלת יצחק ובעזרת השם מכאן נלך שוב, והנה בשנים האחרונות הורגלנו שכאשר הייתי בא לסעודת ההיילולא היינו מספרים על התנכלות הרשויות לעריכת ההיילולא, מסביב לציונו של הצדיק בעיר גבעתיים, אכן ברוך ה' אנשי בשורה אנו היום שהכל הולך כתיקונו, וכאן המקום לתת ברכת יישר כח לכל העוסקים במלאכה במשך שבועות ארוכים, כדי שהכל יהיה על הצד היותר טוב, והשי"ת יעזור שיזכו כל העולים לעלות ברנה מתוך מנוחת הנפש והדעת, וכל העולים על הציון יפעלו לכל הטוב לרפואות וישועות, שכל התפילות יתקבלו ברחמים וברצון, וכמאמר הרה"ק ר' שמעון מירוסלב ז"ע שאמר, ישלח עורך מקודש ומציון יסעדה, שאפשר להוושע בציון של הצדיק.

עריכת סדר ישועות

בספה"ק שפת אמת (פסח תרמב) מביא: "שמעתי מפי מו"ז ז"ל על שקורין לליל פסח סדר, על פי מה שכתב המהר"ל ז"ל שיש סדר מיוחד על הנסים והנפלאות שאינם במקרה ודפ"ח. ואפשר לבאר עוד על פי מה דכתיב כי לא בחפזון תצאו וגו'. כי ביציאת מצרים היה הגאולה במהירות, שלא היינו ראויים, ועתה צריכים אנו לברר על ידי סיפורי יציאת מצרים בכל שנה ובכל יום הטעמים של יציאת מצרים, כמו שכתב רש"י ז"ל בעבור זה הוציאנו כדי לקיים מצותיו, וכפי מה שמקיימין ומשבחין ומהללין לפניו, נמצא נעשה מסודר ומיושב טעמי הגאולה, וכשיהיה מתיישב הכל, יהיה הגאולה העתידה, כי הבורא ית' גאלנו, שהיה גלוי וידוע לפניו יתברך, שעל ידי זה נזכה אחר כך לעבוד אותו באמת, כמו שנאמר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלקים, וזה יתקיים בשלימות לעתיד לבוא".

והנה ידוע מה שאמר הרה"ק מרוז'ין ז"ע על בנו הרה"ק ר' מנחם נחום משטפנסט ז"ע, שהוא כנגד סדר ישועות, כנגד סדר נזיקין, ומסכת הא' בבא קמא, ויוכל לעבור לפני הד' אבות נזיקין. ונמצא שעכשיו אנו עומדים במסכת בבא קמא, שעורכים סיום מסכת על כל הניסים ועל כל הישועות ועל כל הנפלאות שפעלו בני ישראל במשך כל השנה בזכות אותו צדיק, בזכות התפילות ובזכות הנצחות זכרו, ובזכות המעשים טובים שעושים לכבודו של אותו צדיק, ואנו מבקשים גם על העתיד, שנוכה להיות ראויים לקבל הישועות והנסים והברכות, שנהיה ראויים לברכתו של אותו צדיק.

היריד של הצדיק

שמעתי אמש עובדא על רבינו הצדיק משטפנסט,

דרשות ההילולא

דרשת הגאון הדיין הרב יעקב יוסף כהן שליט"א בסעודת ההילולא קדישא שנת תשפ"ג שנערכה בבית מדרשינו

לפני כמאה עשרים שנה, מיד פנו לרבינו וספרו מה שאמר הרופא, אבל רבינו לא עשה מזה עסק גדול, אלא הפנה אותם לאיזה רופא ביאס, ומה שיגיד כך יעשו.

כששמעו דבר זה מהרבי נסעו מיד ליאס, ולפני שנסעו ליאס, אף שהיה להם ברכה מרבינו, אבל רבינו לא היה מדבר באופן ברור שידעו מה לעשות, אלא שהיה מדבר דיבור, והגבאים הבינו לפי הנוסח אם חולה זה ילך לחיים או להיפך רח"ל, והגבאי היה אז הרה"ח ר' פייביש גולדנברג, וניסו להבין מהרבי מה היה כוונתו במה ששלח ליאס, אבל לא השיגו את כוונתו, ולכן קודם שיצאה זקנתי מעיר בוטושאן נפרדה מכל בני המשפחה, כי לא ידעו באיזה מצב ישובו מיאס.

הם נסעו ליאס לרופא שרבינו שלח אליו, וכאשר באו לרופא בדק הרופא את החולה, ואמר שהוא יודע מה זה, וכתב רעצפנט ושלחם לבית מרקחת, שיערבבו משחה זו, והיא תמרח את המשחה, ותשאיר ביאס בכל התקופה, ולאחר התקופה תבא שוב לראות מה מצבה.

וכן עשו, הם הלכו לבית המרקחת עם הרעצפנט, והרוקח הכין את המשחה, ומרחה את המשחה במשך כמה ימים, ואז חזרו אל הרופא, וראו איך שהגידול נעלם כלא היה.

וכאשר חזרה לעיר בוטושאן, ותהום כל העיר, וספרו כיצד היה רפואתה, שהלכו לרופא והוא רשם לה משחה ומרחה את המשחה במשך כמה ימים, וראו איך שהגידול נעלם כלא היה, וכאשר שמע הרופא הגוי מבוטושאן שהחולה חזרה בבריאות איתנה מהלכת על רגליה והגידול נעלם, לא האמין הרופא למשמע אזונו, ושלה לקרא לה ובדקה שוב, וראה שאכן אין שם שום גידול, ושאלה מה עשו, וענתה שהלכו לרבי, והרבי הפנה לרופא פלוני מיאס, והרופא הכין רעצפנט של משחה ומשחו והגידול עבר, נענה הרופא מבוטושאן ואמר ברומנית, אני מוכן שוירידו לי את ראשי אם לא היה זה גידול, אבל מה שהגרויסער ראבינער יכול לעשות, את זה אני יכול לאבחן.

השי"ת יעזור שנזכה בזכות הצדיק לרפואות וישועות וכל טוב.

כמה עשרות חסידים ואנשי מעשה שזכו לראות את פני הצדיק, והיום נשארו רק עם זקני, שהוא חסידישער איד שזכה לראות את בעל ההילולא, שיזכה לאריכות ימים ושנים טובות, וספרו שכאשר היה נכנסים לרבינו להתברך, היה לוקח את ידו של המתברך ומצמידו לליבו, וכך היה מברכו, מתוך אהבת ישראל עצומה, השי"ת יעזור שיושעו במה שצריך.

סיפורי מופת וישועות מרבינו

בחודש תמוז שנת תשמ"ז בעת מעמד הנחת אבן הפינה של מוסדות סקולען בבני ברק פגשתי ביהודי מבוגר, וסיפר שם שכאשר היה ילד כבן שמונה שנה סבל מחום כבד במשך כמה ימים, ובאותם הימים היה זה סכנת נפשות, שהיה זה לפני עידן כל התרופות שיש בזמננו, והיה סכנה נוראה שהחום ימשיך לעלות עד שבאים למצב של סכנה, ומצבו נמשך לזמן רב, והיה זה בחודש כסלו, בתקופה שהיה רבינו מגיע לעיר יאס להילולא של אביו, ולקחו אביו לרבינו, ולקח רבינו את ידו וקרבו לליבו וברכו שיאריך ימים ושנים טובות, וכאשר ראיתי את היהודי בבני ברק היה יהודי זה זקן מופלג, שתיכף כשחזר לביתו ירד החום ונעשה בריא אולם.

זקנתי היתה בתו של הרה"ח ר' נפתלי מלמד, מגדולי וחשובי חסידי שטפנשט, ומראשי היושבים, הם גרו בבוטושאן, בוטושאן בזמנו היתה עיר ואם בישראל, כל היהודים שם היו שומרי שבת, באופן שכל התנויות - גם התנויות של הגוים - היו סגורות בשב"ק, כי מחמת ריבוי היהודים בעיר, לא היה מסחר ביום השבת בעיר, גם אצל הגוים.

בעיר בוטושאן היה בית המדרש, וגם היה שם בית הכנסת שהיה בו קדושת בית הכנסת שאסור לאכול ולשתות שם, ומשום כן לא היה שם מזווה.

בעיר בוטושאן היו גרים הרבה מחסידי שטפנשט, וגם ר' נפתלי וחתנו ר' יעקב כהן גרו שם.

יום אחד חלתה בתו הרבנית כהן, והלכו לרופא, וטען הרופא שיש לה גידול ממאיר ל"ע, והראה את מקום הגידול, ואמר להם שאין לעולם הרפואה מה להציע לה, והגיע הזמן שתתכונן לעבור לעולם שכולו טוב, שהיה זה

סגולת יומא דהילולא של הצדיק

ברשות הרבנים הגאונים הצדיקים שליט"א וברשות כל הנאספים לסעודת ההילולא קדישא של הרה"ק רבינו ר' אברהם מתתיהו בן רבינו הרה"ק ר' מנחם נחום הצדיק משטפנשט נכד קדוש ישראל מרוז"ן זכר צדיקים לברכה זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל.

דוד המלך ע"ה אומר בתהלים (עג, א) 'מוזמור לאסף אך טוב לישראל אלקים לברי לבב', בספה"ק מבארים שפסוק זה מרמז על הענין של יומא דהילולא של הצדיק, שכל 'אסף' מרמז למה שהצדיק נאסף לגנוי מרומים, שבכל שנה ביומא דהילולא עולה הצדיק למדרגה יותר גדולה ויותר גבוהה, והנה מוזמור הוא לשון זמרה, ויש להבין מה שייך לומר מוזמור לגבי יומא דהילולא, לשמחה ולזמרה מה זה עושה, ובכללות יש להבין מהו הענין של יומא דהילולא שהוא מלשון שמחה, יום של חתונה, ומהו הענין של השמחה ביום זה.

והנה בהמשך הפסוק נאמר 'אך' טוב לישראל, הרה"ח ר' משה שלמה ווייס זצ"ל, המכונה ר' משה בטלן, מהיושבים בשטפנשט, היה אומר שבפסוק זה מרמז יומא דהילולא של רבינו, א"ך - יום כ"א תמוז הרי הוא מסוגל וטוב לישראל.

וזהו השמחה ביומא דהילולא של הצדיק, שביום זה נמשכים השפעות טובות על ישראל, לפעול ישועות ונחמות, שהשי"ת ימלא כל משאלות ליבנו לטובה.

ונספר כמה עובדות מבעל ההילולא, כפי מה שקבלנו מבית אבי זקני הרה"ח ר' נפתלי כהן שליט"א, הוא מהיחידים השרידים שזכו לראות פני הצדיק, השנה הוא שנת התשעים להסתלקות, וזקני כשהיה ילד לפני למעלה מצ"א שנה בעיר יאס, וזכה להתברך מפי הצדיק בעל ההילולא.

הנהגתו של רבינו היה, כמו שקבלתי מזקני, מה שראה בעיניו, וכן שמענו מזקני החסידים לפני למעלה משלושים שנה בסעודת ההילולא שהיו עורכים ברוז'נער שטיבל שברח' חפץ חיים, שם היו נאספים

<<< המשך מעמד 15

הדבר ונענה ואמר, ענין זה של כאילו בעל השמועה עומד כנגדו, שייך בכל עת שמזכירים את שמו של הרבי, אבל עכשיו ביומא דהילולא הרי שבעל ההילולא עומד אתנו ממש.

ובעת ברכת המזון היה אומר בשעת הזימון ברושות מורה מוריני הרב, וכוונתו היה לרבינו, ואמר שרואה אותו בממשות.

ובודאי שכאשר אנו מתכנסים בבית המדרש הנושא את שמו ומנציח את זכרו כל ימות השנה, הרי שעכשיו כשרבבות בני ישראל נמצאים בציון הק', וגם יושבים לסעודת הילולא, שיש בכל שנה סעודת הילולא בגבעתיים סמוך לציון הק' לאנשי

בצוואת קדשו שנמצא בספר "לב יהודה" למהר"ל צירלזון, וזה לשון קדשו: "הנה מחמת שבסגנון הצוואה שלו שהעתיק כבוד תורתו נאמר שלא לשנות את הבתים והחצרות לדבר אחר ח"ו, רק ישארו תמיד בתי תפילה ותלמוד תורה" כך כתב להגה"ח ר' פסח לייב שוורץ המשמש בקודש. ואנו זוכים לעשות בתי תפילה ותלמוד תורה בבני ברק ובשאר ערי הארץ, וביותר אנו משתדלים להקים בתי תפילה ותלמוד תורה בגבעתיים סמוך ונראה לציון הק', ויש עוד הרבה תוכניות לגבי הרחבת המקום בעז"ה, השי"ת יעזור שנזכה לברך על המוגמר להגדיל תורה ולהאדירה כפי השאיפות והתוכניות שיש לנו, אמן כן יהי רצון.

דרשת הגה"צ הרב שלמה טוביאס שליט"א אב"ד יאס

בסעודת ההילולא קדישא שנת תשפ"ג שנערכה בבית מדרשינו

השפעת הברכה על ידי הצדיק

לאסף האזינה עמי תורתי הטו אזנכם לאמרי פי, הנה יש דברים שכתוב בתורה, ודוד המלך שונה אותם בתהלים, וזה הכוונה 'האזינה עמי תורת' הטו אזנכם לאמרי פי, אמרי פי היינו מה שאמר דוד המלך ברוח הקודש השורה עליו.

במוצ"ש ההילולא הגה"צ רבי זושא הורוביץ שליט"א אב"ד קהילות החסידים באלעד בהבדלה לבחורי הישיב"ק שטפנשט באלעד שבאו לחסות בצילא דמהימנותא בשבתא דריגלא שנערכה בבית מדרשינו בבני ברק

ולאחר שאמרנו שם תהלים, ביקשה אמי ללכת לציינו של רבינו הצדיק משטפנשט, כשהיינו בציון הק' הגיעו לשם זוג, ושאלו היכן הוא הציון של הצדיק משטפנשט, והראיתי להם את הציון הק', ואמר לי היהודי, כאן אין צריכים להרבות בתפילה, כאן זוכים מיד לישועה, ושאלתי אותו אם הכיר את הצדיק משטפנשט, וענה שבילדותו לקחה אותו אמו לרבינו הצדיק משטפנשט, והוא נתן לו הברכה ער זאל

נאספנו כאן לסעודת הילולת אדונו מורינו ורבינו רבי אברהם מתתיהו משטפנשט ז"ע.

בספה"ק אהלי יעקב מביא דברי הרלב"ג על הפסוק (משלי י, ז) 'זכר צדיק לברכה', שכאשר מוזכרים את שם הצדיק צריכים לבא לידי התקרבות לטוב, התקרבות לאמת, צריכים לבא לידי האמונה שלימה.

הצדיק משטפנשט האיר האמונה במקומות שהיו חשוכים ביותר, שבעיר יאס היה זה לעומת זה, שכנגד הקדושה של רבינו היה שם הצד שכנגד באופן נורא, שם הוקם הקולנוע הראשון, הצדיק משטפנשט האיר במקומות שהיו חשוכים ביותר, והביא שם ברכה.

כ"ק האדמו"ר משאץ דרוהבישט ב"ש בציון הרה"ק זיע"א ביום ההילולא

ההמונים בציון הצדיק ביום ההילולא רבה

האבען געבענטשטע הענט, שיהיו לו ידים מבורכות, ואמר שהוא היום רופא מיילד, ולפעמים הדבר תלוי בשניות, שלפעמים גם האמא בסכנה וגם העובר, והוא זוכה לברכה גדולה במעשה ידיו, שנתקיים בו ברכת רבינו.

היום הוא תשעים שנה להסתלקותו של הצדיק משטפנשט, אני לא זכיתי לראות את הצדיק, אבל זכיתי לראות צדיקים ואנשים פשוטים שראו את הצדיק. שאלתי פעם את הרה"ק מסקולען אם זכה לראות פני רבינו, ואמר לי שראה אותו.

גם האנשים הפשוטים שהיו אצל רבינו היו מלאים באמונה ובכבוד לתורה.

השי"ת יעזור שהצדיק יתפלל על עם ישראל הזקוקים לישועות, וזוכה לברכה והצלחה ושמירה עליונה, וימלא ה' כל משאלות ליבנו לטובה.

חז"ל אמרו (ברכות יח): צדיקים במיתתן קרויין חיים, הרה"ק מבאהוש זי"ע היה אומר, צדיקים במיתתן קרויין חיים, שהם מתפללים על החיים, השי"ת יעזור שהצדיק יתפלל עליו, שהרי הרבה נושעו על ידי תפילותיו וברכותיו. רבינו ואביו ואביו, מלבד גודל קדושתם, היו גאונים בענין של 'הצנע לכת'.

הברכה שנתקימה

אספר עובדא שהיה אצל הצדיק, הנה הורי וצ"ל קבורים גם כן בבית החיים בנחלת יצחק, ולאחר פטירת אבי וצ"ל הלכתי לציונו עם אמי ע"ה,

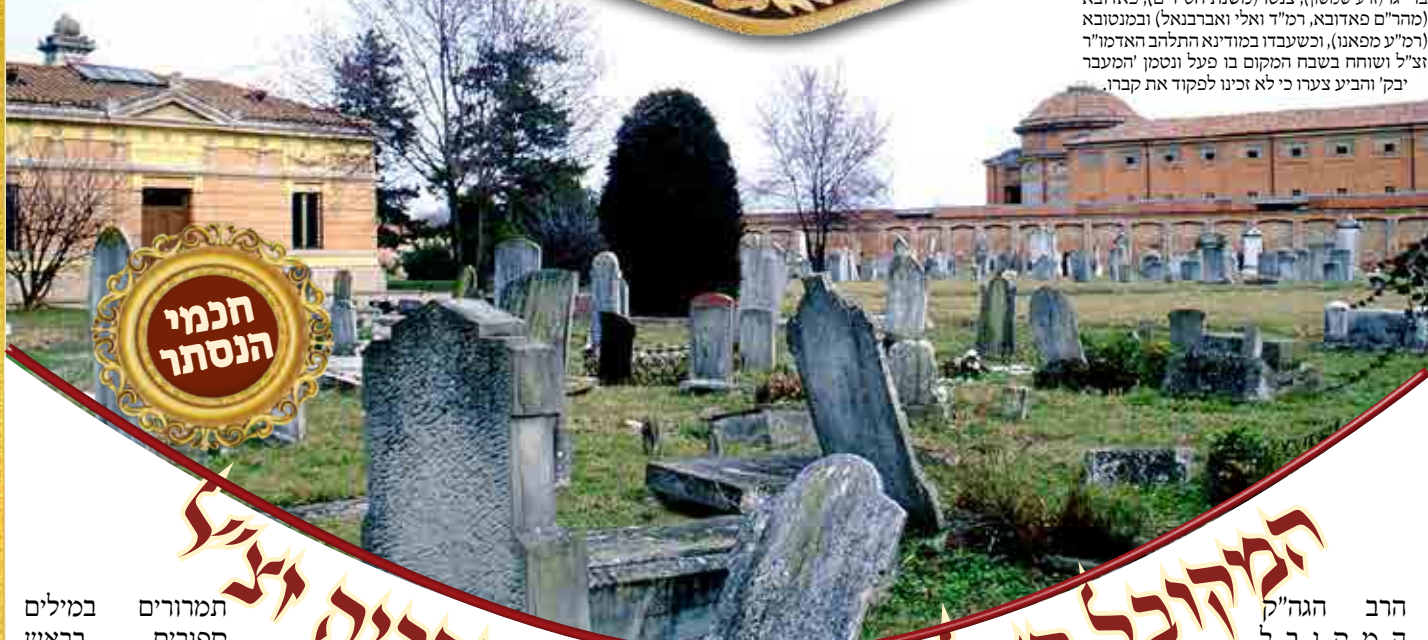
תפילת המקובלים בציון הצדיק בראשות האדמו"ר רבי יחיאל אבוחצירה שליט"א במעמד תיקון חצות מוצאי ההילולא

מצבות מספרות

מאוצרותיו של הרב אברהם יעקב סלמון שליט"א
רב דקהל שטפנשט

בית העלמין הקיים כיום במודינא

בית העלמין העתיק בו נטמן רבינו במודינא לא שרד, ואין לנו ידיעות עליו ועל קברו של רבינו, יצוין כי בשנת תשע"ח ערך כ"ק האדמו"ר מקאסוב זצ"ל מסע תפילות בקברי הצדיקים באיטליה, ובהם בריינו (ורע שמשון), צנטו (משנת חסידים), פאדובא (מהר"ם פאדובא, רמ"ד ואלי ואברנאל) ובמנטובא (רמ"ע מפאנו), וכשעברו במודינא התלהב האדמו"ר זצ"ל ושוחח בשבחה המקום בו פעל ונטמן 'המעבר יבק' והביע צערו כי לא זכינו לפקוד את קברו.

**חכמי
הנסתר**

המהובל הארוקי רבי אהרן ברכיה זצ"ל
ב"ר משה ממודינא - בעל "מעבר יבק"
נלב"ע כ"ה תמוז ה'שצ"ט ונטמן ככה"נ במודינא שבאיטליה

תמרורים במילים ספורים, בראש הדרוש אמר: יפה בעיני להדמות בזה לנעים זמירות שבעת צרה היה אומר מזמור הגם דקינה מיבעי ליה גם אני כעניי ובאבל אם הקודר שחותי, חלף הספד וקינה אומר 'אשירה לה' כי גאה גאה' יען כי מד' סיבות אין ראוי לי להספיד, ראשונה כי קדוש היום לה', ולא נעצב כי ההספד הוא לחוות ולהגיד מעשי הנפטר, והיא נודע בשערים שמה ויהללוה בשערים מעשיה, ואולי ירא אני פן יהיה מגרעת לזכותה לספר מעשיה הנודעים וכל אחד יוכל לקשט עצמו בהם נניח וכו'.

תיאור נרחב יותר ממשפחת אמו נתן לנו קרובו של המחבר ה"ה רבי יהודה אריה ממודינא אשר בו מתייחס גם אל רבינו.

מתיאור זה עושה רושם נכבד מגדולת משפחתו של רבינו שהיו בעלי תורה חכמה ועשירות מופלגת, ומהלכים להם בקרב המלכים והשרים. ומהם יצא חכם דגול בעל שיעור קומה כרבינו.

אהל ציון אחד הצדיקים בבית העלמין במודינא

אז בלוגו, 'ושבתי לכאן - מודינא ביום ב' לשבוע שאחר פטירתה, וחיים לן ולרבנן ולכל ישראל שבקת, אכ"ר.

בדרוש שדרש רבינו שבוע לאחר פטירתה פרשת בשלח שע"ט, קשר עליה מספד

הרב הגה"ק ה מ ק ו ב ל האלוקי רבינו אהרן ברכיה ממודינא זיע"א בעל המחבר ספר 'מעבר יבק' היה חכם מופלא מיחידי דורו דור דעה, דור חכמים וסופרים מקובלים ומשוררים צדיקים וחסידים מאורי האומה והדרה, היה בולט באישיותו הכבירה שנשתלבו בו נגלות ונסתרות, תורה וגדולה, חכמה עם מוסר ומידות.

ואלה תולדות צדיק

תאריך שנת לידתו וזריחת שמשו כמו פרטים אחרים ממאורעות ואורחות חייו מצויים בערפל. לפי הערכה הוא נולד בה' אלפים ש"ט לאביו כבוד רבי משה מודינא ולאמו מרת אימפריאה.

רם היחס

את שושלת יחוסו מצד אביו לא נודע מלבד זאת שהיה בנו של כמוה"ר נחמיה איש מודינא ז"ל, אך אמו היתה מיוחסת ביותר, ורבינו אף התפאר הרבה ביחוסו אל משפחתה, היא היתה בת הזקנה החשובה והחכמה מרת [פיוריטה דמיתקרייא] בת שבע אלמנת הגאון כמוהר"ר שלמה יעקב רפאל בן הגאון והרופא מופלא בדורו כמוהר"ר מרדכי ממודינא זצ"ל מקדמוני משפחות גירוש צרפת.

אביו רבי משה מודינא היה מחשובי העיר 'מודינא', איש נכבד, גביר, ובעל בעמיו, עצמאי ותקיף ביותר, לבד מרבינו רבי אהרן ידוע שהיו

משום סיבה כלשהי, התגורר רבינו בימי נעוריו בבית זקנתו מרת פיוריטה הנ"ל ועל ברכיה גדל ונתגדל

רבינו, שאכן הוקיר לה טובה על כך והזכירה לברכה בחבוריו בראש ספרו 'אשמורת הבוקר' (ג' ע"א): "...שמה הטוב לפני שוכן חביון עם זכות אם אמי תנצב"ה, הצדקת והחסידה מרת פיוריטה, דאתקריאת בת

באר בשדה - שטפנשט

שבע, אלמנת המנוח כמוה"ר שלמה בכמוה"ר ר' מרדכי ממודינה, חכם מופלא ורופא מובהק בדורו וצ"ל וגם שכל ימיה לא פסק פומה מגירסא במקרא ובמשנה ובספרי הפוסקים ובראש כולם הרמב"ם וגם שיח היה לה בספר הזוהר כפי השגתה. ומהכל עשתה לה סדרים מדי שבוע בשבוע, ובסוף ימיה כשהגיעה לפרק שבעים וחמש שנים, אוותה למושב לה ארץ הצבי צפת תוב"ב, וחייב אני לה מורא וכבוד כאב ואם וגם כרב".

רבותיו בקודש

רבינו קיבל תורה בעיקר משלשה חכמים גדולי הדור ההוא מהגאון רבי הלל ממודינא וצ"ל מהגאון המקובל הנודע רבי מנחם עזריה מפאנו וצ"ל - הרמ"ע מפאנו - ומהגאון המקובל רבי ישראל סרוק וצ"ל שהיה מגורי האר"י וצ"ל וראשון למוסרי תורת האר"י וצ"ל באיטליה. וכן נסמך להוראה אצל רבי יום טוב צהלון.

רבינו השתלם ונתעלה ביותר בחכמת הקבלה עד שנחשב לאחד מגדולי המקובלים והמנהיגים בדורו באיטליה.

מפני פרסומו הרב נקשרו עליו אגדות רבות, כבר בחייו וביותר לאחר פטירתו, החיד"א זיע"א מעיד עליו כי שמע שהיה לו 'מגיד' [מלאך מן השמים שבא ללמוד עמו תורה] ומוסיף כי שמעתי עניינים רבים עוזזו ונפלאותיו זיע"א.

מלומד סבל

לצד גדולתו סבבוהו מחלות וצרות רבות למן היותו רך בשנים עד לפטירתו, תמיד הוא מתאונן על צרותיו בצער וביגון כאשר בד בבד משבח ומפאר הוא את בוראו שעל אף כך זכה להתעלות ולהתחבר אל הטוב והמטיב.

תופש ישיבה

בזמן מסויים קבע רבינו ישיבה ותלמוד תורה בביתו לשם היו מתאספים העם בכל ערב לשמוע מפיו דברי אלקים חיים, אך כנגד פעולתו זו יצאו כנגדו כמה מבני העיר שקנאו בו ולא ראו זאת בעין יפה, וניסו למונעו מכך, ברם הוכיח סופם על תחילתם כי כנסיה שהיא לשם שמים סופה להתקיים, וביהמ"ד נותר על עמדו.

הישג נוסף היה לו לרבינו שהורשה ע"י הדוכס פראסיסקו לפתוח בית כנסת בבית אביו בלא לפרוע שום דבר לשלטונות [מיסים] רשות זו עוררה שוב קנאה שבערה בקרב כמה מבני העיר ומהם גם קרוביו ומאז החלו לרדוף את רבינו ומשפחת בית אביו.

בשערי תפילה

הנהגת רבינו המחבר ז"ל בבית הכנסת היתה בתכלית החסידות שם התקיימו משמרות קבועות בכל יום ובפרט בערבי ראש-חודש התאספו רבים לתפלה ותחנונים.

כמה מהנהגות בית כנסת זה נשתמרו בכתבי יד רבי אברהם יוסף שלמה גארציאנו (המכונה א"י"ש ג"ה) רבה של מודינה, בהגהות שבשולחן מחזור כמנהג בני רומא ח"ב, שנדפס בוניציאה בשנת שלו"ם? כתה"י שרד ונמצא היום בספריית ראש ישיבת "אהבת שלום"

הגר"י הלל שליט"א, כך נמצא שם סדר יום כיפור קטן שהיה נוהג בו המחבר, ובסופו כתוב: "כל זה הוא המנהג שהיה נוהג המקובל האלקי כמוהו"ר אהרן ברכיא מודונא וצוק"ל בבית הכנסת שלו באמירת התפלה והמנחה בכל ערב ראש חודש של כל השנה. וגם בערב ראש השנה, כאשר קבלתי מפי האלוף בנו החכם רבי הלל מודונא הי"ו והעליתי כל זה על ספר אני הצעיר הכותב, כדי שיהיה זכרון בין עיני המנהג הזה, וכדי לקיים מאי דאמור רבנן מנהג אבות תורה היא וכתב 'על פי התורה אשר יורוך' וגו' ועוד כתב 'זקניך ויאמרו לך'. אברהם גארציאנו יצ"ו.

בסביבות שנת השע"ז יסד רבינו בבית הכנסת של בית אביו 'חבורה' להשכים בבוקר בכל יום בשם: "מעירי שחר". להם סידר ותיקן תפילות ובקשות מיוחדים. כעבור כמה שנים בשנת השפ"ד, בראותו שהעם מתרופפים ומתעצלים בקימתם כיון שאין להם סדר ברור לקרא ולהתפלל בעת השכמתם, העלה על גבי ספר את תפלותיו והאמירות והדפיסם תחת השם "אשמורת הבקר" (מנוסחה שפ"ד).

סידור אשמורת הבוקר

סידורו של רבינו נתקבל בערים רבות באיטליה וזכה לתפוצה ותעודה רבה אף מחוצה לה, בחיבורו מגן אהרן (כת"י) הוא כותב "ואני וההולכים אחר עצתי נשיר לבקר חמדו נגילה ונשמחה בישועתו עם שאר קהלות הקדש הנלוים עמי להגות בסדורי מידי יום ביום, הלא הם עיר 'פירינצ'ה וירונה' וחברת חצות לילה בעיר מנטוב"ה וגם רי"ו נלוה עמהם, ינוחו ברכות על קהל קדוש פיסא וגלילותיה, כי הם בראש כלם עשו כנסיה ברוב עם, להעתיך בהם לה' מידי יום ביום, ופה מודינה נעשה קיצור א' מסדרי הראשון (הכוונה לספרו "אשמורת הבקר") והורגלו בו כמעט כל הקהל קדוש יצ"ו אנשים ונשים וטף, ואומרים אותו בלילה בהשכיבתו שלהם, ברוך הגומל עלי...".

ספרו 'מעבר יבק'

בהמשך משתבח רבינו גם על שספרו "מעבר יבק" נתקבל לרצון בכל קהלות הקודש. וזה לשונו "ובכל גלילות איטליא שנתראה ספר "מעבר יבק" קבלו עליהם לשמור לעשות הרבה ממה שכתוב בו". רבינו מומשך וכותב שחיבוריו אלו, "מעבר יבק" ו"אשמורת הבקר", נתקבלו אף בצפת: "...וממה שנכתב אלי מצפת תוב"ב מהרבה שלמים מה' ביום ז' מרחשון... שפ"ח... העידו והגידו כי מעלות הבית דין משם, קיימו וקבלו עליהם לשמור ולעשות כל דברי ומנהגי "מעבר יבק" וגם סדר "אשמורת הבקר" הבטיחוני להרגיל אותו שם ובפרט בבית כנסת איטליאני".

קשר אמיץ עם קהילת 'איטליאנו' בצפת

כפי שראינו הושפעה הקהילה בצפת מרבינו וספריו אשר נתקבלו לרצון קמיה גדולי הרבנים של הקהילה.

באותם הימים היה בצפת ריכוז נכבד מבני איטליה והם נקראו "ק"ק איטליאני".

בשנת הש"ע אנו מוצאים את שליח קהילתם באיטליה בבית רבינו אשר עזר לו רבות בגייט המעות, ואף השתדל אצל הגבירים בעדו. בני הקהלה בצפת שלחו לרבינו 'אגרת תודה' בעוד שלוחם נמצא באיטליא, בה הם מודים לרבינו

שער הספר 'מעבר יבק' דפו"ר

על אשר עמד לימין שלוחם ומבקשים שימשיך ויעזרם בעזרה קבועה. על האגרת חתומים ראשי עדת האיטליאנים בצפת ר' אברהם גבריאלי ר' יצחק מתתיה ר' פרץ מקמיא ר' חיים ג'יבטא ר' מנחם גאלנטי ר' שמעון בר"ד אברהם גאלנטי ר' אברהם גאליינו ור' ישראל גרשון.

'סמיכה' מבית דין הגדול בצפת

כנראה זמן קצר לאחר שנת הש"ע, נסמך רבינו ב'סמיכת חכמים' על ידי חכמי צפת, ע"פ המלצת השליח רבי יוסף חיים שהתאכסן בביתו של רבינו והוא שהעיד לפני החכמים בצפת"ו את כל תוקף גדלו ועוזו של רבינו. יצויין כי רבינו היה בין החכמים הבודדים שנשמכו ע"י חכמי צפת בהיותם בגולה.

בתורת הנסתר - כתבי האריז"ל

כפי שכתבנו הצטיין רבינו ביותר בחכמת הקבלה את תחילת לימודו בחכמת הנסתר עשה בבית רבו הרמ"ע מפאנו וצ"ל מתוך כתבי הרמ"ק וצ"ל שהגיעו לרמ"ע בשנת ה'שמ"ב שנתיים לאחר שבא לאיטליה בנו של הרמ"ק רבי גדליה קורדובירו, אמנם זה היה כבר כשתים עשרה שנה לאחר פטירתו של הרמ"ק. וגם מתוך כתבי תלמידי האר"י וצ"ל שנשלחו קונטרסים קונטרסים מארץ הקדושה החל משנה זו ואילך.

בשנת ה'שנ"ג לערך הגיע לאיטליה רבי ישראל סרוק מגורי האר"י וצ"ל ובאמתחתו כתבים נוספים מתורת האר"י אותם לימד לרבו הרמ"ע

מפאנו זצ"ל ולרבינו וממנו קיבלו את עיקר יסוד תורת האר"י ז"ל ופירושה.

שנים לאחר מכן נתגלו לרבינו כתבים חדשים נוספים מוסמכים יותר מכתבי האר"י ז"ל והרח"ו ז"ל. את הכתבים קיבל כנראה משלוחים שבאו לדור אצלו או מאנשי שלומו בקהלת האיטליינים בצפת שראוהו ראוי לשלוח לידיו את הכתבים. וכך אנו מוצאים בספריו כמה גילויים ראשוניים מכתבי האר"י שלא נתגלו כמעט לשום חכם בעת ההיא, ובהם גם חידושים שלא נודעו ולא הגיעו אפילו לידי רבו הרמ"ע מפאנו ז"ל.

הכתבים הגיעו אל רבינו חלקים חלקים וללא סדר, וכחכמים אחרים בעת ההיא, סידרם רבינו בסדר משלו, וחילקם לכרכים. אמנם בעוד שלחכמים אחרים נפוצו ונדפסו ספריהם, הרי שספרי רבינו לא שפר מזלם וחיבוריו אלו לא נדפסו ולא נודעו כי אם ליחידי סגולה. ולהלן נעמוד בקצרה על חיבוריו כולם.

אזהרה למתעסקים בקודשים – תורת הנסתר

לציון מיוחד ראוייה אזהרתו של רבינו להזהר בקדשים, לבלתי עסק

בחכמת הנסתר ופנימיות התורה רק לאחר שימצא ראוי ושלם ומוכן לכך.

בהקדמת ספרו 'שמן משחת קדש' (כת"י) הוא כותב: "אך בני, הרי לפניכם סדור וערוך כמה הקדמות כאשר למדתי מפי ספרים ומפי סופרים הלא הם... אך בספר הזה אל יהי לכם עסק בו עד אחר ארבעים שנה אם תזכו שימולא כרסיתכם... כי אז תחזו נכוחות ויגלו לכם שערי אורה אם תזכו להתקדש בהם בטהרה, ומה טוב שתעתיקו אותנו לסופר מהיר בבתיכם, ויהיה שמור וכמוס אתכם לאור בו באור החיים".

בהמשך ההקדמה הוא מזהיר עוד יותר: "...לא כל הרוצה ליטול את השם יבא ויטול, להגות בהם בלי הכנה גדולה וטוהר לב הרבה, רק יקנה עצמו מרוח סועה ומסער קליפת הגאווה, ויהיה קדוש בפרישת התאוות, והסתפק כמה שיש לו, ובטוהר גופו ככל האפשר לו, ואחר שמילא כריסו מדברי הגמרא והפוסקים ויהיה חריף בפלפול והבנת דרכי ושבילי התורה ומצוותיה הבריים, ויגיע לשני הבינה, אז ולא קודם, יוכל ליכנס בפרדס גן עדן הזה".

אשכבתיה דרביה

רבינו נסתלק לבית עולמו זקן ושבע ימים ביום כ"ה תמוז שנת שצ"ט.

הספידוהו מרורות חכמי ורבינו דורו וביכו את האבידה שנתהוותה עם פטירתו ביום פטירתו. בתשלום יום הז' לאבלות קונן עליו רבי אברהם

גראציאנו אי"ש נ"ר - רבה של מודינא: "שמעו ההולך בכל הארץ ארץ אשר ל"ו במסכנות אכל בה לחם, לחם צר ומים לחץ, כדרכה של תורה, פת במלח ומים במשורה, והוא שכב אפים ארצה, וחיי צער חיה, כרבי חנינא בן דוסא בקב חרובין, וכרבי אליעזר בן פדת דאשכח ברא דתומא, וכהלל הבבלי בההיא טרפעיקא.

נפלה עטרת ראשינו, אי חסיד אי עניו כאהר"ן כהנ"א מבני דור כהנים היו, איש אלקים קדוש הוא, המקובל האלקי, קבלתו נקבל ה"ה מרנא ורנבא כמוהר"ר אהרן ברכיה מודינא זצוק"ל תהי נפשו צרורה בצרור החיים הנצחיים".

צאצאיו אחריו

מבניו של המחבר יודעים אנו על רבי הלל

מראה כללי מבית העלמין הקיים כיום במודינא

כוללות בעבודה ושכר הצדיקים, ועלויים אחר המות, שהם החיים הנצחיים, זאת ועוד הרבה פרקים ודרושים הצעתי להקרא לפני חולה בחליו, עד שלא יכביד ראשו ואבריו עליו, ויהיה שפוי לשמוע וליקח מוסר למען ישוב אל ה' וירחמהו וירפאהו או יכוננהו עליו".

ב. "סדר אשמורת הבקר" מחבורת 'מעירי שחר' נדפס במנטובה בשנת ה'שפ"ד וכולל סדר התפילות והבקשות לחברת 'משכמי' קום - מעירי השחר' אשר במודינה, ומשם נתפזרו לשאר גלילות איטליה, ועד לצפת הגיע סדרו, ונתקבל לרצון לפני קהל הקדש דשם, ובפרט קהל קדש האיטליינים שהתרכזו במקום, שהנהיגוהו בבית מדרשם דבר יום ביומו, ספר זה כקודמו נדפס פעמים רבות בערים שונות.

ג. ספר בגדי קדש לימודים ותפילות נדפס בווינציה בשנת תק"ג.

ד. ספר מעיל צדקה ענייני לימוד וסדר העבודה, נדפס במנטובה תק"ט.

ואלו הם ספריו אשר לא נדפסו ונותרו בכתובים:

ה. ספר שמן משחת קדש, כללים והקדמות במושכלות ראשונות למי שיזכה להכנס לחכמת הפרד"ס בדרך הרמ"ק והאר"י ז"ל גם יחד. קובץ גדול נשתמר בכמה כתבי יד מהם באוקספורד המוזיאון הבריטי.

ו. ספר שמן זית זך כללים והקדמות שניות להכנס לחכמת האמת ע"פ כתבי האר"י ז"ל בדוקא. נסתים חבורו בשנת ה'ש"צ כתב יד אוקספורד. נ"י.

ז. ספר שתיל פורח ביאור סדר התפלות וימי מקראי קדש וטעמי המצוות יחד עם הקדמות מועילות, שלא נמצאו בב' הספרים הקודמים. כתב יד מספר זה היה בגניז' ר' חיים מיכל והוא מתארו בספרו 'אור החיים' 'כת"י איטליאני בכוננת התפלה ערב ובקר, ונותן טעם על מה סמך בסדר 'מעירי שחר' שלו, וכוננת נטילת ידים והאכילה, ואסורי המאכלות, ובקדושת שבת, ומקראי קדש וחנוכה ופורים וראשי חדשים, וסוד הזיווג, ונשיקת המזווה, שלוח הקן ועוד דרושים ופרטים הרבה וכוננות קצרות, השייכים לכל מעשי בני האדם מראשית השנה ועד סופה, רב האיכות מאד, ונחלק לר"ג סימנים".

ח. ספר אמרי יושר הקדמות נוספות בחכמת האמת.

את ד' החיבורים האחרונים ראה החיד"א והוא מתארם חיבר חבור גדול ע"פ גורי

מודינא שנמנה בין חכמי ורבי העיר, ושאר בניו לא נדע שמם, בן זה מילא מקום אביו, והיה נושא בעול בית הכנסת, וקיים את הישיבה שהייתה בה מקדם, כמו כן נמסר כמה מהנהגות אביו לרבה של מודינה ר' אברהם יוסף שלמה גאראציאנו אי"ש נ"ר שהעלה את הדברים עלי ספר בשמו, ומצאנו שמכר כתב יד של אביו שנתיים לאחר פטירתו, בשנת ת"א.

בתו של רבי הלל נישאה לרבי אברהם סגוויניטי ובניה הם הקצינים המפוארים בני סגוויניטי שהדפיסו מחדש את רוב ספרי זקנים רבי אהרן ברכיה מודינא.

חיבורי רבינו:

א. ספר 'מעבר יבק' הוא ספרו המפורסם שנתקבלו הלכותיו ודיניו עוד בחיי המחבר, בכל תפוצות ישראל, וקיבל הורמנא מבית הדין שבצפת על כל ההנהגות וההליכות שבספר.

הספר כולל סדר הנהגת האיש הישראלי בתשובה ומעשים טובים כל ימי חיותו, עד שובו לעפרו. וסדר הנהגת האדם בימי חוליו, פטירתו, וסדר ההשכבה, הטהרה והקבורה. וסדר התפילות על הקברים, ועוד.

את כוונתו בחברו את הספר חושף רבינו המחבר: "מלבד הנוגע לענין מעשה הוא ג"כ לחבר דרושים ופרקים נאותים להלחיב לב עובדי ה' שבצדקתם יחזקו ולא ירפו ממנה. בהכיר מהות נפשם כמה רבה היא וכוננות

מעבר יבק - סדר יציאתו של האדם מהעולם

נתפרסם שמו של רבינו כמרא דשמעתא בכל עניני החוליים, וסדר מעמד יציאת הנשמה של האדם, עניני אמירת הוידוי, והתפילות בבוא יום פקודת האדם למסור נשמתו ליוצרה.

וכך כתב במעבר יבק: כתוב במסכת שמחות הנוטה למיתה אומרים לו התוודה, שהרבה התוודה ולא מתו, והרבה לא התוודה ומתו, והרבה הולכים על רגליהם בשוק ומתוודים, ובזכות שתתוודה תחיה וכו', לא דברים מחיים ולא דברים ממיתים, שמא הלווית, או שמא הלווך אדם, שמא הפקדת אצל בני אדם, או שמא הפקידו אצלך. קודם הוידוי יטול ידיו, ויתעטף בציצית, ויפריש החולה לצדקה בידו או בפיו לפחות כ"ו פרוטות, או צ"א, או ק"ב, והכוונה לזה כנגד ג' שמות, הוי"ה, הוי"ה, אדנו"ת, טוב שהוידוי יהיה בבוקר עת שליטת החסד, ויש טעם למנהגן של ישראל לאסוף עשרה אנשים, כי הוא לפי שהקדושה שורה בתוכם, ובעשר ניצוצי נשמותיהם יסלקו ממנו כל מסטין, ובמקום שיש חולה בעל תשובה שכינה קדמיי ואתיא, ובה אין שם שטן ולא פגע רע, ועיקר וודוי שכיב מרע צריך שיאמר על ידי סרסור, והמודה אותו יעשה לו התרת קללות, ויברכהו כנדרש (על פי הפסוק במשלי טז יד, חמת מלך מלאכי מות, ואיש חכם יכפרנה), מביא טעמים לשימת עין על האדם בשעת מיתתו, טעם לפתיחת חלונות במקום הגוסס, שלא לעמוד לרגלי המיטה של הגוסס כי מלאך המוות הוא כנגדו וחרבו שלופה בידו, וכן טעם הדלקת נרות בפני הגוסס, ובבית המת כל מי השבעה, ובבית הכנסת כל י"ב חודש, תוכחת מגולה עם אהבה מסותרת לבל ישחיו שיחות בטלות בבית הגוסס, וכוננות האדם ביסורין הבאים עליו לכפר על אשר חטא הנפש בכל אבר ואבר מדה כנגד מידה, וטוב לקרוא לפני שכיב מרע למען יקבל עליו יסורין מאהבה, ויתירו לחולה נדריו אם יש לו. לאחר שמביא את סדר התפילה והבקשות מציינין יב"ק פסוקים שראוי לאמרם בעת הזו, ומנהג הצדיקים לקדש ידיהם סמוך למיתתו, טוב שיהיה עשרה בעת פטירת המת שיכוונו לייחוד הקדושה, המנהג לסלק הקרובים מחדר הגוסס הוא דווקא שלא לצערו בהרמת קולם, אבל אם היו יכולים לעמוד על עמדם בלא דלוי קול, אין ספק שיש תענוג לנפטר בהיות קרובי החיים שם, יש נייחא לאב שבניו יעסקו בקבורתו, טעם עצימת הבן עיניו אביו, ולמה הבן קודם, לבל יביטו המקטריגים בפניו ובמצחו, ששם נרשמים העוונות, ושם גם כן כוונת הקריעה.

מענין לציין כי נתפרסם בגליון אוהל מועד בשם כ"ק אדמו"ר מלעלוב זצ"ל כי בעת פטירתו של רבי אהרן ברכיה מוודינא בעל 'מעבר יבק' הוא ביקש גמרא, וכך יצאה נשמתו בטהרה מתוך עיון התורה.

מסקנת הדברים, שספרו מעבר יבק הוא ספר מוסר, לחיים ולגוססים ולנפטרים, שיהיו מוכנים בכל עת בבגדים לבנים, לקראת בוא יום השם הגדול והנורא, יום מעבר הנשמה במעבר יבק, מהפרוודור לטרקלין, מהאי עלמא לעלמא דאתי, ואשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו.

בכת"י אוקספורד בראשו פירוש על הזהר, מספר הזהר של המחבר ומעבר יבק והוא כנראה העתקה מגליונות טופס הזהר של רבינו.

יג. מפתחות מספר הזהר כת"י המוזיאון הבריטי בראשו מפתחות מס' הזהר 'המצאתי אני הצעיר אהרן ברכי' איש מודל' יצו', הכותרת הזו כתובה בכת"י המחבר והשאר בכתבית סופר בסופו חתימת צנזור משנת החיבור מסודר ע"ס הזהר לפי נושאים בסדר אלפ"א בית"א ולכל אות ג' חלקים גם נרשמו בו בדף ב' מעשיות הזהר ח"א.

יד. קיצור ופירוש ספרי קבלה ערכם רבינו בתחילת לימודו בחכמת הנסתר מהם נודע לנו על קיצור ספר שערי אורה קיצור ספר שערי צדק קיצור ספר תולעת יעקב קיצור ספר עבודת הקדש קיצור ספר פרדס רמונים והוספות לספר עסיס רמונים של ר' שמואל גאליקו ויניציאה שס"א. חיבור זה נשתמר בכת"י המחבר במוזיאון הבריטי מס' התוספת לעסיס רמונים היא בכת"י מעתיק וחסר בראשו תאריך שנת 'נשי"א א' יהיה לכלם למלך' שס"א, קיצור ספר אילימה קיצור ופירוש ספר יונת אלם עצם כת"י המחבר. בספריית הגאון המקובל ראש ישיבת אהבת שלום ר"י הלל שליט"א, מכיל דפים הכוללים פירוש רהוט על יונת אלם, מסודר במ"ב סעיפים, ולאחר מכן קיצור ותמצית דבריו, בראש החיבור כותרת "פליאה דעת ממני נשגבה לא אוכל לה, ברוך אתה ה' למדני חקיך" אחר נכתב תמצית המורם ממני הצעיר אבמ"י אהרן ברכי' מודינה יצ"א.

מהדרושים המאירים הכמוסים ונעלמים ומקום משכן כבודם נודע במאמר "יונת אלם" ועוד נתוספו עליהם כללים המתמצים מאלה הלוקוטים.

טו. כללים בתלמוד ופוסקים - כתב יד המחבר, בבדפושט קויפמן בראשו תאריך שנת ה'שנ"ד לפ"ק, והוא מהחיבורים הראשונים שחיבר רבינו.

טז. פירוש מאמרי רו"ל ע"ס א"ב רובן של המאמרים הם בארמית ולצידם פירוש מספיק כתב היד נקנה ע"י רבי אברהם יוסף שלמה גארציאנו אי"ש נ"ר רבה של מוודינא מכן או נכד המחבר עם השנים נתלע כתב היד הרבה, וחע"ד.

המקור נמצא בגנזי בית המדרש לרבנים ברומא.

יז. שאלות ותשובות ופס"ד בהלכה הזכירים המחבר בהקדמתו לספרו 'שמן משחת קדש', אכן מצאנו את רבינו מסכים על פסקי בית הדין במודינא מפוזרים בכת"י בספרי חו"ר דורו.

יח. דרושים שדרש המחבר בכל שבת שנים אחדות בבית הכנסת שבבית אביו, והעלם על ספר.

מלבד כל חבוריו הנזכרים מן הידוע שהיו לו חיבורים נוספים הן בהלכה והן בקבלה אשר אבדו במרוצת הדורות, יה"ר שיתגלו שאר חיבוריו ויודפסו כולם ותושלם היריעה אכ"ר.

האר"י זצ"ל ד' חלקים והם ח"א שמן משחת קדש ח"ב שמן זית זך ח"ג שתיל פורח ח"ד אמרי שפר ראיתם מכתב יד הקדש בעיר מוודינא אצל הקצינים יראי אלהים אנשי חסד ואמת בני המשפחה הרמה והמיוחמת משפחת סאנגוינטי אשר הם משלשלת בת בנו של הרב ז"ל.

ט. ספר מגן אהרן הקדמות ע"ד הרמ"ק וע"ד גורי האר"י ז"ל ספרו זה נכתב להצדקת התנגדותו של המחבר לספר כנף רננים לגיסו רבי יוסף ידידיה קרמי הנדפס בוניציאה בשנת שפ"ז וכולל סדרי אשמורת הבוקר.

י. פירוש וקיצור ספר הזהר חיבור גדול זה נזכר רבות בכתבי רבינו. בהקדמת 'שמן משחת קדש' הוא כותב: 'ובחתי' להתחיל ולקרוא בעיון קצת בפשט דברי הזהר והתיקונים, ומהם עשיתי קצור עם קצת פירוש השייך למלאכת והבנת פשט לשונו ואמריו כי נעמו, עם איזה הקדמות הכרחיים לפי המקום והלשון.

רבינו חיבב את ספרו זה כי בו מצא מרגוע מרוחו הנסערת על אודות הגלויים העצומים שנתגלו בזמן ההוא מגורי האר"י ז"ל תורה אשר דחקה את תורת הרמ"ק שרבינו היה בקי ורגיל בה ביותר ועל כך הוא כותב בהקדמה הנ"ל אחר זה זכיתי לטעום בקצה יערת הדבש מחכמת גורי האר"י מפי הגאון מורי מפאנו זצוק"ל והייתי בהם כשם בלב ים וכהולך בראש חבל ולא מצאתי ידי ורגלי בבית המדרש עד כי זה וזה לא נתקיים בידי.

על כן אמרתי מוטב לי לעסוק בתחילה בפשט דברי הזהר כאשר עיני הקורא יחזנה משרים, בהקדמה אשר עשיתי לקיצור ופירוש ספר הזהר הנ"ל, ומאד אהנייא לי טרחא זו מידי הגיגי בכל שבת ושבת בפרשה של השבוע, בקיצור ובפירוש ההוא כי בא בו כלול ובלול, בין הקיצור והפירוש הרבה כללים ולימודים נועם ובהלכות.

את ד' החיבורים האחרונים ראה אדונינו החיד"א והוא מתארם חיבר חבור גדול ע"פ גורי האר"י זצ"ל ד' חלקים והם ח"א 'שמן משחת קדש', ח"ב 'שמן זית זך', ח"ג 'שתיל פורח', ח"ד 'אמרי שפר' ראיתם מכתב יד הקדש בעיר מוודינא, אצל הקצינים יראי אלקים אנשי חסד ואמת, בני המשפחה הרמה והמיוחמת משפחת סאנגוינטי אשר הם משלשלת בת בנו של הרב ז"ל.

יא. פירוש לתיקוני הזהר גם את זה ראה החיד"א בבית הקצינים וכנ"ל ספר חשוב זה הגיע ליד רבי דוד זכות ממודינא ואסף ממנו מלא חפנים לתוך חיבורו הגדול זכר דוד ושם נמצא גם את הקדמת רבינו לספר זה שהעתיק ממנה בתוך הקדמתו שלו ואלו דבריו.

יב. הגהות על הזהר נשתמרו

מוסדות שטפנשט בארה"ק

ע"ש כ"ק מרנן האדמורי"ם משטפנשט זיע"א

רחוב מהרש"ל 13 בני ברק טלפון 03-579-03-03

לקראת שבת יומא דהילולא קדישא התשעים ואחד
פרשת פנחס תשפ"ד יערך בבית מדרשינו

שבת שכולה תורה

נקדם בזאת את אורחינו הדגול, פה מפיק מרגליות

הגה"צ רבי **יצחק שמואל שוורץ** שליט"א אב"ד דקהל חיסדא

שישא מדברותיו בשבת אחים גם יחד בליל שבת קודש בשעה 23:15

ברון יחד כוכבי בוקר * מקהלת 'קאפלע' תשורר ותנעים את ההתועדות

זמני התפילות בש"ק:

מנחה עש"ק וקבלת שבת - 5 דקות לפני השקיעה

שחרית - בשעה 10:00

מנחה וסעודה שלישית - 10 דקות אחרי זמן הדה"נ

בעת קידושא רבה ישאו מדברותיהם במשנת בעל ההילולא

כ"ק האדמו"ר **ממיהאלוביץ** שליט"א תלמיד הרה"ק מריבניץ זיע"א

הרה"ג רבי **אברהם יעקב סלמון** שליט"א - רב דקהל שטפנשט

הרה"ג רבי **יעקב יוסף כהן** שליט"א - דומ"צ

הרה"ג רבי **מרדכי וובר** שליט"א

בן הדיין הגה"צ רבי משה וובר זצ"ל דומ"צ בעלזא ב"ב

ומתלמידי החסיד הגדול רבי משה בטלן זצ"ל שהיה תלמידו

ומבאי ביתו של מרן משטפנשט זיע"א

פרקי אבות ופרקי חינוך במשנת רבוה"ק

הרה"ח **מנחם ויס** שליט"א

מנהל רוחני דת"ת תורת אמת שטפנשט אלעד

בש"ק אחה"צ בשעה 18:30

לקראת שבת לכו ונלכה